Ազգ
Azg armenian daily
11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2002 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 162 (2607)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Նախապատրաստվում է «Աշխարհի հայերը դարերի սահմանագծին» խորհրդաժողով

ՄՈՍԿՎԱ, 10 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՌԴ նախագահի վարչակազմի ղեկավար Ալեքսանդր Վոլոշինը եւ Ռուսաստանի հայերի միության (ՌՀՄ) նախագահ Արա Աբրահամյանը երկուշաբթի օրը քննարկել են ՌՀՄ հովանու ներքո հոկտեմբերի 7-8-ը Մոսկվայում «Աշխարհի հայերը դարերի սահմանագծին եւ միջազգային հարաբերությունների հրատապ խնդիրները» միջազգային խորհրդաժողովի անցկացման նախապատրաստումը:

Խորհրդաժողովին, ինչպես հաղորդել է Ռուսաստանի նախագահի մամուլի ծառայությունը, ծրագրվում է աշխարհի տարբեր երկրների հայ համայնքների ներկայացուցիչների, ինչպես նաեւ Ռուսաստանի հայտնի քաղաքագետների, տնտեսագետների եւ գիտնականների մասնակցությունը:

Ալեքսանդր Վոլոշինը դրական գնահատական է տվել Ռուսաստանի եւ Հայաստանի միջեւ փոխշահավետ քաղաքական, տնտեսական, մշակութային եւ հումանիտար հարաբերությունների ընդլայնման գործում հայկական սփյուռքի ներդրմանը: Ըստ նրա, խորհրդաժողովի անցկացումը կարեւոր է նաեւ այն առումով, որ հայկական սփյուռքի ներուժի արդյունավետ օգտագործումը կարող է նպաստել երկու երկրների ժողովուրդների բարեկամական կապերի զարգացմանը:

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ողջ աշխարհում նշվում է սեպտեմբերի 11-ի տարելիցը

Հակաահաբեկչական պայքարը երբեւէ չի՞ ավարտվի

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Այսօր ողջ մոլորակում կնշվի Մոցարտի «Ռեքվիեմ»՝ ի հիշատակ սեպտեմբերի 11-ին ԱՄՆ-ում ահաբեկչական ակտի մեկամյա տարելիցի:

«Ահաբեկիչների հարվածներով՝ անասելի բռնության եւ ահաբեկչության, զանգվածային սպանդի ահավոր ակտն ԱՄՆ-ին կհարկադրի հեռանալ աշխարհի ասպարեզից: Նրանք սխալվել են: Նրանք կարծում էին, թե այլ պետություններն էլ, իրենց դեմ նմանատիպ հարձակումների սպառնալիքի ազդեցության տակ, միայնակ կթողնեն Մ. Նահանգներին: Նրանք կարծում էին, թե քանզի անցյալում կարողացել են խուսափել արդարադատությունից, աշխարհն ապագայում էլ ծեռնպահ կմնա՝ իրենց թույլատրելով անպատիժ շարունակել նողկալի հանցագործությունները: Նրանք սխալվել են», երեկ հրավիրած մամլո ասուլիսին նշեց ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյը: Նա տարելիցի առթիվ պատրաստած իր ճառում քանիցս շեշտեց, թե ահաբեկիչներին չհաջողվեց մեկուսացնել ԱՄՆ-ին, իրենց երկիրն, ընդհակառակը, աշխարհի շատ պետությունների հետ սկսեց համագործակցել Աֆղանստանում «Ալ Ղաիդայի» բազաները ոչնչացնելու համար: Դեսպանը, նշելով, թե ահաբեկչության դեմ պայքարը դեռ չի ավարտվել, տեսակետ հայտնեց, թե հնարավոր է՝ երբեւէ չավարտվի էլ:

Տես ► էջ 2

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ ԲԱՐԵՐԱՐՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹՅԱՄԲ

Գոհաբանական աղոթք Երեւանի Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցում

Սեպտեմբերի 9-ին, Երեւանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի բարձր հանդիսապետությամբ կատարվեց գոհաբանական աղոթք՝ մասնակցությամբ Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Տ. Նավասարդ եպս. Կճոյանի, Տ. Փառեն եպս. Ավետիքյանի եւ Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի միաբան հայրերի: Արարողությանը ներկա էին Երեւանի Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցու բարերարներից Լուիզ Սիմոն Մանուկյանն ու տեր եւ տիկին Նազար եւ Արտեմիս Նազարյանները, ինչպես նաեւ Հայ եկեղեցու բարերարներ տեր եւ տիկին Յակուբյաններն ու տեր եւ տիկին Հաճեթյանները:

Արարողության ավարտից հետո Վեհափառ հայրապետն իր օրհնության խոսքն ուղղեց ազգային բարերարներին եւ մեծաթիվ հավատավոր ժողովրդին, ի մասնավորի նշելով, որ հավատի այս տաճարը կառուցվել է հանգուցյալ ազգային հերոս եւ բարերար Ալեք Մանուկյանի միջոցներով ու իր զավակներ Ռիչարդ եւ Լուիզ Սիմոն Մանուկյանների ազնիվ նվիրատվություններով, որոնք իրենց հանգուցյալ ծնողների երազն իրականություն դարձրին իրենց եկեղեցանվեր ու ազգանվեր գործունեությամբ:

Ապա Վեհափառ հայրապետը արարողությանը ներկա եկեղեցաշեն բարերարներ Լուիզ Սիմոն Մանուկյանին եւ տեր եւ տիկին Նազարյաններին իրենց ազգանվեր գործունեության համար պարգեւատրեց 1700-ամյակի հոբելյանական շքանշաններով:

Արարողությունից հետո եկեղեցական թափորն ուղղվեց դեպի Սբ. Տրդատ արքայի մատուռը՝ կառուցված տեր եւ տիկին Նազարյանների բարերարությամբ: Մատուռում կատարվեց հոգեհանգստյան կարգ՝ ազգային բարերարների ընտանիքների եւ հայ ազգի ննջեցյալների հոգիների հանգստության համար:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ ՄԱՄԼՈ ԴԻՎԱՆ

Երկաթուղային նոր վթար Հնդկաստանում

Կալկաթայի մոտ գտնվող Բիհար բնակավայրի մերձակայքում երկաթուղային խոշոր վթար է տեղի ունեցել երեկ: Կամրջի վրայով անցնելու պահին կործանվել է շուրջ 600 ուղեւոր փոխադրող գնացքը: Նախնական տվյալներով կա 50 զոհ, հիվանդանոց է տեղափոխվել ավելի քան 100 մարդ: Փրկարարական աշխատանքները շարունակվում են: Հետաքննություն է սկսվել աղետի պատճառների շուրջ: Չի բացառվում բռնամական արարք լինելը: Այսուհանդերձ, հնդկական մամուլը հարց է տալիս արդեն, թե աշխարհում 2-րդ մեծագույն երկաթուղային ցանցն ունեցող այս երկրում ինչի՞ հետեւանք են այսքան մեծաթիվ վթարները:

Իրանն ապաստան կտա իրաքցի փախստականներին

BBC հեռուստակայանի տեղեկատվությամբ, Իրանի կառավարության ներկայացուցիչը երեկ հայտարարել է, որ Մ. Նահանգների ու նրա դաշնակիցների կողմից Իրաքի հարձակման ենթարկվելու պարագայում Իրանը պատրաստ է ապաստան տալու իրաքցի փախստականներին: Համենայն դեպս, ասել է նա, այդ ապաստանն իրաքցիներին կտրվի ոչ թե Իրանի ներսում, այլ սահմանային գոտում:

Սեպտեմբերի 18-ին սկսվում է Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի շինարարությունը

Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարը ռազմավարական նշանակություն ունի: Նավթատարի շինարարության գլխավոր նպատակը կասպյան ավազանի էներգիայի պաշարներից Ռուսաստանին զրկելն է: Ակնհայտ է, որ այդ դեպքում Անդրկովկասի նշանակությունը Ռուսաստանի համար զգալի նվազում է, եւ նա այնտեղ վերադառնալու ավելի քիչ պատճառներ է ունենում: Այլ կերպ՝ շինարարության հիմքում Անդրկովկասից Ռուսաստանի արտաքսման խնդիրն է դրված:

Արտաքսումը կհաջողվի՞ շահագրգիռ միջազգային ուժերին, դժվար է ասել, քանի որ Անդրկովկասում ռուսական շահերը էներգիայի պաշարներով չեն սահմանափակվում: Դրանք պայմանավորվում են նաեւ կամրջի այն դերով, որը Ռուսաստանի եւ Մերձավոր ու Միջին Արեւելքի միջեւ կատարում է Անդրկովկասը: Ուրեմն Անդրկովկասում ռուսական ներկայության առումով խնդիրը Կասպից ծովի էներգիայի պաշարները չեն, այլ հանուն ազդեցության Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ ծավալվող անհաշտ մրցապայքարը, ինչպես նաեւ մրցապայքարին Թուրքիայի ակտիվ ներգրավվածությունը:

Համենայն դեպս, Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի շինարարությունը շուտով սկսվում է: Այդ մասին թուրքական պետհեռուստատեսությամբ հայտարարեց Թուրքիայի էներգետիկայի եւ բնական պաշարների նախարար Զեքի Չաքանը: Նույն աղբյուրը նշեց, որ սեպտեմբերի 18-ին Բաքվում տեղի է ունենալու նավթատարի հիմնարկեքը, որին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ մասնակցելու են նաեւ Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն եւ Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը:

Թուրքական պետհեռուստատեսությունն այլ մանրամասներ չհաղորդեց: Ինչ վերաբերում է էներգետիկայի եւ բնական պաշարների նախարարին, ապա նա նշեց, որ նավթատարով տարեկան 50 մլն տոննա նավթ է հոսելու Թուրքիա, երկիրը դրանից ստանալու է 200-300 մլն ամերիկյան դոլարի եկամուտ, իսկ նավթատարի շինարարությունը 3000 գործատեղ է ապահովում:

200-300 մլն դոլարը Թուրքիայի պես պետության համար չնչին գումար է: Սա մեկ անգամ եւս ցույց է տալիս, որ նավթատարի ռազմավարական նշանակությունը մեծապես գերակայում է տնտեսականին: Հ. Չ.

«Դիվանագիտության թիկունքում պետք է լինի ուժը»

Իրաքի նկատմամբ իր կառավարության կեցվածքը երեկ այսպես բնորոշեց Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը: Ըստ վերջինիս, միայն այս ձեւով կարելի է վերաբերվել բռնակալների հետ, ինչպիսին է Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնը: Եթե վերջինս մերժի ընդունել ՄԱԿ-ի տեսուչներին, ապա պետք է իմանա, որ այդ «մերժմանը հաջորդելու է գործողությունը, ռազմական ուժի կիրառումը», ասաց Բլերը:

Իր հերթին, Իրաքի դեմ զինված հարձակման գործում կողմնակիցներ հավաքագրելու հետամուտ նախագահ Բուշը երեկ քննադատության սլաքն ուղղեց ՄԱԿ-ի դեմ, հայտարարելով, որ վերջինս ինքը հետամուտ պետք է լիներ զանգվածային ոչնչացման զենքերի հարցով իր ընդունած որոշումները Բաղդադին պարտադրելու գործում: Դրանով Մ. Նահանգների նախագահը փաստորեն բացահայտեց ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի առջեւ իր առաջիկա ելույթի գլխավոր միտքը:

Մյուս կողմից, իրաքցի պաշտոնյաները երեկ շարունակեցին պնդել, որ իրենց երկիրը ոչ միայն հնարավորություն, այլեւ ցանկություն չունի զանգվածային ոչնչացման զենքեր արտադրելու:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Կրասնոդարմեյսկում խմեցին Հայաստանի կենացը

ԼՈՒՍԻՆԵ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ
Մոսկվա

Տխրահռչակ Կրասնոարմեյսկն օրերս նշեց հիմնադրման 55-ամյակը: Այդ առիթով քաղաքային «Ջենիթ» մարզադաշտում հավաքվել էին հազարավոր քաղաքացիներ եւ հյուրեր, որոնց թվում էր նաեւ քաղաքապետ Վիտալի Տարանցեւի հյուրը՝ ՀՀ դեսպանության աշխատակից, արտակարգ դեսպան եւ լիազոր նախարար Աշոտ Մանուկյանը: Նրա շնորհավորական խոսքը ներկաներն ընդունեցին ոգեւորությամբ: Դատելով ամեն ինչից, Աշոտ Մանուկյանի 29 տարվա դիվանագիտական ծառայությունն իզուր չի անցել: Ելույթ ունենալով հանդիսավոր ընդունելության ժամանակ, նա պատմեց Նովոռոսիյսկում (հայազգի ծովակալ Լազար Սերեբրյակովի հիմնած քաղաքում) ծնված իր մոր մասին, որն իրեն շատ լավ բաներ էր պատմել ռուսների մասին: Վերհիշեց նաեւ երկու հայ հերոս գեներալների՝ Դոխտուրովի եւ Մադաթովի՝ 1812 թ. պատերազմի մասնակիցների, ինչպես նաեւ այն մասին, որ Կրասնոարմեյսկի բազմաթիվ բնակիչների նման Մեծ հայրենականից հետո Հայաստան չվերադարձան 250 հազար անձինք՝ հանրապետության բնակչության 1/8-րդը: Որպես նամականիշերի մոլի հավաքորդ, Մանուկյանը պատմեց նաեւ, որ շուտով Հայաստանում թողարկվելու է Ռուսաստանի նշանավոր հայերին՝ Վախթանգովին, Թարիվերդիեւին, Սիմոնովին եւ ուրիշներին նվիրված նամականիշերի շարք:

Տես ► էջ 4

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Հիշատակի հավերժացում

ՀՌԱԿ նոր ակումբ Նոր Նորք համայնքում

1992-ին Լաչինի միջանցքում մղված մարտերի ժամանակ զոհվեց 26-ամյա Կարեն Մանվելյանը: Դեռ կյանքը չվայելած, բազմաթիվ երազանքների տեր տղան արդյոք հասցրե՞ց սեր խոստովանել հրաշալի մի աղջկա, խորհրդավոր խոսքերն ասա՞ց: Մայրը՝ Ամալյա Գեւորգյանը, չիմացավ: Գիտեր միայն, որ 1988-ին Երեւանի Ազատության հրապարակի ռոմանտիկայով ոգեւորված որդին 1988-ի դեկտեմբերին Գյումրիում էր՝

ավերակված քաղաքում, որ երկրապահ կամավորական ջոկատի կազմում կռվել է Կրասնոսելսկում, հատկապես՝ Վահան գյուղի մատույցներում: Ապա հասուն ծառայություններով աչքի ընկած մարտական ջոկատը, որի ղեկավարը Կարեն Մանվելյանն էր, ուղարկվում է Լաչինի «միջանցք»: Եվ այստեղ էլ իր մահկանացուն է կնքում Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության «Արմենական» ուսանողական ակումբի առաջին անդամներից մեկը:

– Վերջին տասը տարիներին, ինչ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը պաշտոնապես գրանցվեց երկրում, կուսակցության շարքերն են ընդունվել մշակութային, քաղաքական, գիտական ոլորտի մեր բազմաթիվ ճանաչված մարդիկ,– Թեքեյան մշակութային կենտրոնում հայտարարեց ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը:– Կարենը կուսակցության երիտասարդական ակումբի առաջին անդամներից մեկն էր: Եվ ահա այսօր, երբ ՀՌԱԿ հերթական ակումբն է ստեղծվում Նոր Նորքի համայնքում, ակումբը անվանակոչելու դժվարություն չունենք: Հայ ժողովուրդը հիանալի մի զավակ է ունեցել՝ Կարեն Մանվելյան, եւ ուրիշ անունով ակումբը կոչելու խնդիր չկա:

14 նորագիրներ երդմնառության ուխտ կատարեցին ժողովրդին ու երկրին նվիրված ծառայելու հավատարմությամբ, երդվեցին անաղարտ ու բարձր պահել Կարեն Մանվելյան նվիրական անունը: Ակումբին անդամագրվեցին Արմինե Սիրունյանը, Տիգրան Գրիգորյանը, Անահիտ Պետրոսյանը, Նաիրա Վարդերեսյանը, Նունե Մանվելյանը... երկրին, ժողովրդին ծառայելու հավելյալ խոստումներ չտվեցին: Նրանք արդեն դա անում են:

Նորաբաց ակումբը ձեւավորեց վարչություն: Ակումբի ատենապետ ընտրվեց Կարեն Մանվելյանի եղբայրը՝ Արմեն Մանվելյանը:

Ս. Մ.

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Եվրամիությունը չի փոխել իր դիրքորոշումը Հայաստանի նկատմամբ

Սեպտեմբերի 9-10-ը Երեւանում կայացել է Եվրամիություն-Հայաստան խորհրդարանական համագործակցության 4-րդ նիստը: Հանձնաժողովը գերմանացի, եվրոպայի ժողովրդական կուսակցության անդամ Ուրսուլա Շլայխերի եւ ՀՀ ԱԺ արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովի նախագահ Հովհաննես Հովհաննիսյանի համանախագահությամբ հանդիպել է ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանի, ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի, Հայաստանում Հունաստանի դեսպան, ԵՄ նախագահող Դանիան ներկայացնող Ա. Վլավիանոսի եւ ՀՀ-ում եվրոպական հանձնաժողովի պատվիրակության ղեկավար Տ. Հոլցեի հետ:

Նիստի ընթացքում քննարկվել են Հայաստանում մարդու իրավունքների պաշտպանության, տնտեսական զարգացման, ԼՂ հիմնահարցի եւ սահմանադրական բարեփոխումների ընթացքի մասին հարցեր:

ԵՄ-ն Հայաստանի իշխանություններից ակնկալում է՝ «վերացնել մահապատիժն ամբողջովին, համաձայն մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի, ներկա օրենսդրությունը եվրոպական չափանիշներին ներդաշնակեցնելու նպատակով հնարավորինս արագ ընդունել ազգային ծրագիր, Մեծամորի ատոմակայանի փակումը՝ այլընտրանքային հուսալի, տարբերակված ու անվտանգ էներգետիկ հզորությունների առկայության պայմաններում, ողջունում է ԵՄ պարտավորությունը՝ 100 մլն եվրո ներդրման ծրագիրը»:

Համատեղ ընդունված հայտարարությամբ ԵՄ-ն նաեւ կոչ է ուղղում Թուրքիային բացելու սահմանները Հայաստանի հետ՝ համաձայն միության անդամակցելու նախապայմանների:

ՄԱՀ-ի վերջնական կարծիքը՝ ԲԷՑ-երը հավասարմագրային կառավարման հանձնելուց հետո

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության արտաքին կապերի եւ լրատվության վարչությունից, սեպտեմբերի 9-ին ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանն ընդունել է Միջազգային արժութային հիմնադրամի (ՄԱՀ) Հայաստանի գրասենյակի նորանշանակ ներկայացուցիչ Ջեյմս Մակհյուին: Հանդիպման ընթացքում քննարկված հիմնական հարցը եղել է Հայաստանի ԲԷՑ-երի սեփականաշնորհումը:

Վարդան Խաչատրյանը տեղեկացրել է, որ «Միդլենդ ռիսորսըս» ընկերությունը պատրաստվում է ԲԷՑ-երի կառավարումը հանձնել էներգետիկայի ոլորտի հայտնի որեւէ ընկերության, որի անունը մոտ օրերս հայտնի կդառնա: Ջեյմս Մակհյուի կարծիքով, դա կնպաստի հետագա աշխատանքներին: Այդուհանդերձ, նա տեղեկացրել է, որ ՄԱՀ-ը եւ Համաշխարհային բանկն իրենց վերջնական կարծիքը կհայտնեն բաշխիչ ցանցերը հավասարմագրային կառավարման հանձնելուց հետո:

Անդրադառնալով SAC-V-ի եւ SAC-IV-ի «լողացող» մասնաբաժնի տրամադրմանը Հայաստանին, Ջեյմս Մակհյուն նշել է, որ այդ ժամկետները դեռեւս դժվար է ստույգ հայտնել: Նա նաեւ հայտնել է, որ հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին Հայաստան է ժամանելու ՄԱՀ-ի պատվիրակությունը:

Ա. Մ.

Դետրոյթցիների խումբը «Ազգի» խմբագրությունում

Հայաստանում 10-օրյա շրջագայությունն ավարտելու վերջին օրը՝ երեկ, Դետրոյթի ՌԱԿ եւ ԹՄՄ շրջանակը ներկայացնող զբոսաշրջիկների խումբն այցելեց մեր թերթի

խմբագրություն եւ զրույց ունեցավ խմբագիրների ու լրագրողների հետ: Թերթի 11-ամյա պատմությանը ծանոթանալուց հետո 13 հոգանոց խմբի անդամները, որոնցից շատերն առաջին անգամ էին մայր հայրենիքում, ներկայացրին իրենց տպավորությունները: Բացի երկրի բնության գեղեցկությունից ու Երեւանի շենշող մթնոլորտից, նրանց առավելապես տպավորել էր ժողովրդի մարդամոտությունը, սրամտությունը, հյուրընկալ բնավորությունը: Խմբի ղեկավար, ՌԱԿ Դետրոյթի Վ. Թեքեյան ակումբի ատենապետ Հակոբ Ալեքսանյանի ասելով, խմբի վրա ամենամեծ տպավորությունն էր թողել մայրաքաղաքի փողոցների ապահովությունը, նույնիսկ գիշերային ուշ ժամերին: Խմբի անդամները գոհ էին նաեւ իրենց հյուրընկալող կազմակերպության «Կարավան տուրզի» ծառայությունից, ուղեկցող անձնակազմից: «Հայաստանը պետք է սեփական աչքով տեսնել, որպեսզի համոզվեն, որ կյանքն այստեղ այնքան վատ չէ, որքան ներկայացվում է դրսում», ասում էին սփյուռքահայ հյուրերը:

Սեպտեմբերի 13-ից կվերահրատարակվի «Այժմ» թերթը

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերի 13-ին, մոտ երեք տարվա ընդմիջումից հետո, լույս կտեսնի «Այժմ» թերթը (հիմնադիր ԱԺՄ կուսակցություն): Ըստ թերթի գլխավոր խմբագիր Նարինե Մկրտչյանի, «Այժմ»-ն առայժմ կհրատարակվի շաբաթը երկու անգամ, 12 էջով, 1500 տպաքանակով: «Այժմ»-ն իր ընթերցողներին կներկայանա նոր տեսքով, փոխվել է գլխագիրը, խմբագրակազմը: Թերթի էջերում տեղ կգտնեն նյութեր հանրապետության հասարակական, քաղաքական, մշակութային կյանքի մասին, կլինեն վերլուծություններ, հետազոտություններ, կուսակցական էջ: Ն. Մկրտչյանի խոսքերով, թերթում տեղ կտրվի նաեւ կարծիքների բախմանը: Հիշեցնենք, որ «Այժմ»-ի առաջին խմբագիրը եղել է Վիգեն Սարգսյանը, այնուհետեւ, մինչեւ թերթի տպագրության դադարեցումը, (1999թ) խմբագրել է Լյուդվիգ Խաչատրյանը:

Աշխատակազմերի ղեկավարների մրցույթից առաջ հստակեցվում են անելիքները

Քաղաքացիական ծառայության խորհրդի անդամները երեկ խորհրդակցություն-սեմինար անցկացրին տարբեր գերատեսչությունների աշխատակազմերի ղեկավարների հետ: Սեմինարի նպատակն էր նոյեմբերին սպասվող այդ գերատեսչությունների աշխատակազմերի ղեկավարների պաշտոնները զբաղեցնելու մրցույթից առաջ համատեղ խնդիրների առաջքաշումը եւ լուծումների ճանապարհներ գտնելը: Քաղաքացիական ծառայության խորհրդի նախագահ Մանվել Բադալյանը պարզաբանեց, որ թեեւ հիմնականում մրցույթի նախապատրաստական աշխատանքներն ավարտվել են, սակայն առկա են լուծում պահանջող մի քանի խնդիրներ: Մասնավորապես այդ գերատեսչություններից մի քանիսը դեռեւս չեն հաստատել իրենց կանոնադրությունը, իսկ երկրում ընթացող կառուցվածքային բարեփոխումների այս փուլում հստակեցումներ են ընթանում համապատասխան մարմինների կառուցվածքային ստորաբաժանումներում: Այնուամենայնիվ, այս փուլում հաստատվել է միայն աշխատակազմերի ղեկավարների անվանացանկը (մոտ 40 պաշտոն), ինչը թույլ է տալիս այս մասով մրցույթն անցկացնել: Մրցույթները չեն տարածվում երեք ուժային նախարարությունների՝ ՆԳՆ, ԱԱՆ եւ ՊՆ, ինչպես նաեւ արտակարգ իրավիճակների վարչության աշխատակազմերի ղեկավարների վրա՝ կապված այդ մարմինների յուրահատկությունների հետ:

Գ. Ա.

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ողջ աշխարհում նշվում է սեպտեմբերի 11-ի տարելիցը

Սկիզբը էջ 1

Պրն դեսպանն ասաց, թե ԱՄՆ-ը խորապես շնորհակալ է Հայաստանի կառավարությանն ու ժողովրդին՝ սեպտեմբերի 11-ից հետո ցուցաբերած աջակցության ու կարեկցանքի համար: Օրդուեյը տեղեկացրեց նաեւ, որ այսօր, ինչպես ողջ աշխարհում, այնպես էլ Հայաստանում հիշատակի միջոցառումներ կկազմակերպվեն՝ մասնավորապես, ինչպես արդեն նշեցինք, կհնչի «Ռեքվիեմը»:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին, պրն Օրդուեյը խոսեց ռուս-ամերիկյան հարաբերությունների զարգացման մասին սեպտեմբերի 11-ից հետո: Ըստ նրա, սեպտեմբերի 11-ից էլ առաջ, վերջին հինգ տարիների ընթացքում, որոնք համընկան Մոսկվայում իր պաշտոնավարման ժամկետին, Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ սկսել էր տեղի տալ սառը պատերազմի ժամանակների հակամարտության մթնոլորտն ու ի հայտ էին գալիս ընդհանուր շահեր: Իսկ սեպտեմբերի 11-ն էլ, դեսպանի կարծիքով, շրջադարձային էր երկու պետությունների հարաբերություններում: «Այդ ահաբեկչությունն ապացուցեց, թե որքան ընդհանուր շահեր ու առհասարակ ընդհանրություններ ունեն երկու երկրները՝ մասնավորապես հենց ահաբեկչության դեմ պայքարում»: Ռուսաստան-ԱՄՆ համագործակցային հարաբերությունների զարգացման համատեքստում պրն դեսպանը կարեւորեց այն հանգամանքը, որ երկու երկրներում էլ համեմատաբար նոր նախագահներ են, որոնք պատրաստակամ են թե՛ անձնական շփման, թե՛ պետությունների փոխգործակցության խթանման առումով:

Լրագրողների հարցին, թե ինչպե՞ս է ԱՄՆ-ն վերաբերում Ադրբեջանում եւ Վրաստանում ահաբեկիչների ներկայության շահարկումներին, դեսպանը պատասխանեց, թե այդ երկրներն էլ Հայաստանի նման արձագանքել են ԱՄՆ բոլոր կարիքներին հակաահաբեկչական պայքարում: «Այդ երկրների ղեկավարները ընդունում են մեր համոզմունքներն ահաբեկչության դեմ պայքարում թե՛ իրենց պետությունների ներսում, թե՛ միջազգային առումով: Բայց այս երկու երկրներում էլ կարիք կա առավել խորացնել այդ երեւույթներին նպաստող հանգամանքները»: Այդ նպատակով էլ, Ջ. Օրդուեյի հավաստմամբ, Վրաստանի, Ադրբեջանի, նաեւ Հայաստանի հետ իր երկիրն սկսել է համագործակցության ծրագրեր, որոնք մասնավորապես վերաբերում են սահմանների պաշտպանությանը:

Անդրադառնալով ԱՄՆ-ի կողմից Իրաքի դեմ ռազմական գործողությունների հնարավոր իրականացման հարցին՝ դեսպանը վստահեցրեց, թե ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշն այս պահին բանակցում է ինչպես իրենց երկրի Կոնգրեսի, այնպես էլ աշխարհի մյուս պետությունների ղեկավարների հետ, մասնավորապես հեռախոսազրույցներ է ունեցել ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի հետ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խախտում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

147 մլրդ դրամ մսխում է կապի չվերահսկվող ոլորտը

Շնաձկներն էլի դուրս են պրծնում

«...Մինչեւ 2002 թ. ներդրումների չկատարման պատճառով եկամուտների գծով ՀՀ-ին պատճառվել է 41,5 մլրդ դրամի վնաս:

Ներդրումային նոր կրճատված ծրագրով, լավագույն դեպքում, նախատեսվում էր, որ «Արմենտելի» շրջանառությունը 2002 թ. պետք է լինի 38,7, իսկ 2003-ին 42,3 մլրդ դրամ: Հետեւաբար, ներդրումների կրճատման պատճառով ՀՀ-ի կորուստները 2002-ին կկազմեն առնվազն 40,7, իսկ 2003-ին առնվազն 59,9 մլրդ դրամ:

Հետեւաբար ներդրումային պարտավորությունների չկատարման պատճառով մինչեւ 2003 թ. վերջը սպասվում է, որ OTE-ի կողմից ՀՀ-ին կպատճառվի առնվազն 147,1 մլրդ դրամի վնաս»: Այս տվյալները ներկայացված են կապի ոլորտում ՀՀ կառավարության գործունեությունն ուսումնասիրող ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովի կազմած տեղեկանքում: Որպես կատարված ուսումնասիրությունների արդյունք, տեղեկանքը մանրամասնորեն ներկայացնում է այն ահավոր գործարքի հետեւանքները, որը կատարվեց նախ TWT ընկերության, ապա OTE-ի հետ: Հատկապես վերջինիս գործունեության հետ կապված հանձնաժողովի անդամները հայտնում են, որ ներկա պայմաններում հեռախոսների ընդամենը 25 տոկոսն է թվայնացվել, իսկ 240 գյուղ ընդհանրապես զրկվել է հեռախոսակապից:

Հանձնաժողովը, ելնելով իր իսկ կատարած ուսումնասիրությունների արդյունքներից, գտնում է, որ «TWT ընկերության հետ կապի նախարարության համագործակցությունը 1993-95 թթ., ինչպես նաեւ «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ հիմնադրումն ու հետագա գործունեությունը հակասել են ՀՀ օրենսդրության բազմաթիվ ակտերի, այդ թվում նաեւ ՀՀ սահմանադրության 5-րդ եւ 8-րդ հոդվածներին: TWT-ն ի սկզբանե ՀՀ տարածքում իրականացրել է ռազմավարություն՝ առանց էական ներդրումներ կատարելու ստանալ գերշահույթ:

Կառավարությունը պատշաճորեն չի իրականացրել իր ստանձնած ֆունկցիաները՝ կապված պայմանագրի կետերի կատարման հետ, ինչպես նաեւ չի մշակել կապի միջոցների հեռահար զարգացման ծրագիր, որի հետեւանքով ոչ լրիվ ծավալով է կատարվել «Արմենտելի» ներդրումային ծրագիրը, 200-ից ավելի բնակավայրեր ամբողջովին կտրվել են կապի միջոցներից:

Նշելով օրինախախտումների փաստերը, տեղեկանքի հեղինակները գտնում են, որ հիմնական մեղավորը նախկին կապի նախարար Գրիգոր Պողոսյանն է: Հանձնաժողովի անդամ Արշակ Սադոյանը նույնիսկ պատասխանատու կերպով հայտարարեց, թե Պողոսյանը 70 մլն դոլար է շահել կապի ոլորտի մասնավորեցումից: Հանձնաժողովի նախագահ Վազգեն Մանուկյանը տեղեկանքը խորհրդարանին ներկայացնելիս, առանց գումարի մասին ակնարկելու, եւս

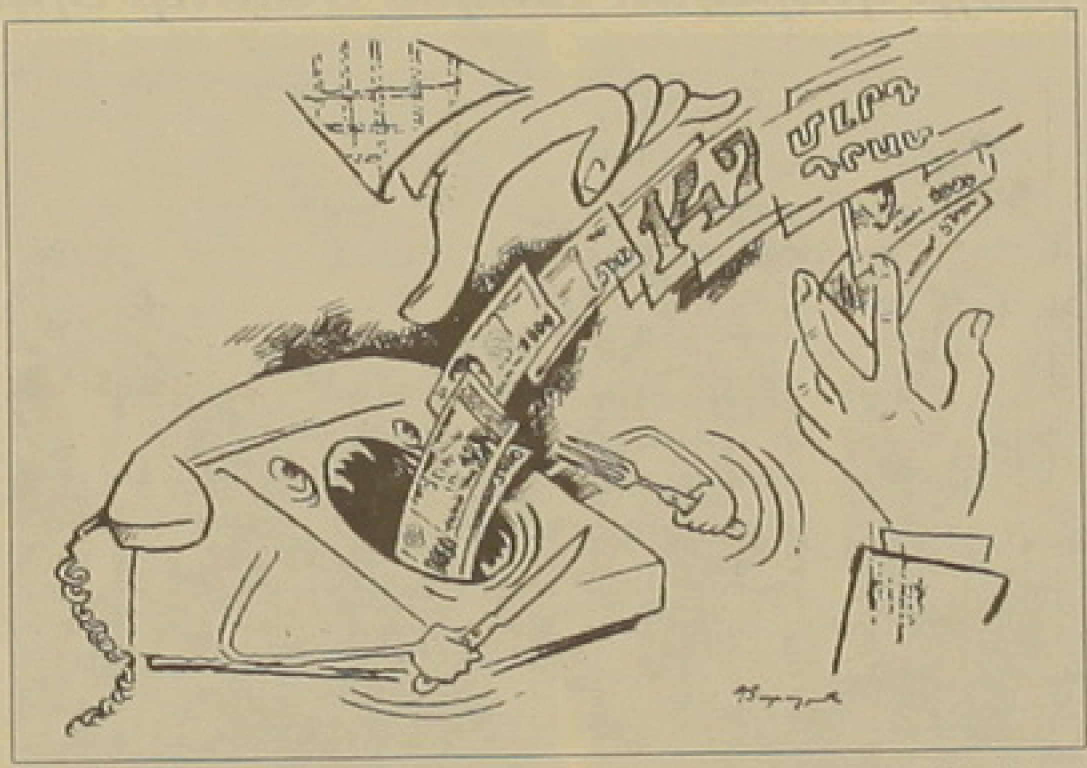

շատ կոնկրետ մեղադրանք հնչեցրեց Պողոսյանի հասցեին: Ըստ Մանուկյանի, այդ ժամանակ գործող նախագահը եւս կարող էր անմասն չլինել նման չարաշահումներից: Ինչեւէ, Սադոյանն իր հերթին տվեց եւս երեք անուններ՝ Սեպուհ Թաշճյան, Հրանտ Բագրատյան եւ ներկայիս արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյան:

Մեղադրանքը՝ մեղադրանք, սակայն հարց է, թե ինչ ընթացք են ստանալու ուսումնասիրություններով ձեռք բերված այս տվյալները: Հանձնաժողովը ցավով դարձյալ արձանագրում է, որ չնայած առանձին դեպքերում քրեական գործեր հարուցվել են, գործեր կան դատախազությունում, սակայն խոշոր «շնաձկները» դարձյալ խույս են տալիս եւ, Հայաստանից դուրս գտնվելով, փաստորեն դարձել են անհասանելի: Պատասխանատվության առումով ապացույցների բացակայությունը հանձնաժողովը փորձում է հակակշռել իրական այն լծակներով, որոնցով խորհրդարանն օժտված լինելով՝ կարող է միջոցներ ձեռնարկել: «Են, ինչ որ կատարվել է, կարեւոր է, բայց ամենակարեւորն այն է, որ կապի ոլորտը կանգնած վիճակում է, եւ այդտեղից ելքեր պետք է գտնվեն: Պետք է բարձրացվի Սահմանադրական դատարանի որոշման հարցը, որը հակասահմանադրական է: Այդ դեպքում OTE-ն երկու ճանապարհ ունի. նա կարող է փոխհատուցում պահանջել մենաշնորհից զրկվելու դեպքում: Դրա պատասխանը մեր կողմից կարող է լինել՝ ձեր հարուցած վնասների դիմաց դա պետք է հաշվարկվի: Ցանկացած միջազգային ատյանում շատ ավելի հարգում են մենաշնորհից զրկելու պրոցեսը, քան պայմանագրերը:

Ինչ վերաբերում է պատասխանատվությանը, ապա, ինչպես գիտեք, հանձնաժողովին արգելել են մարդկանց տանջել, ոտքերը ոլորել, որպեսզի ինֆորմացիա հավաքենք: Ես երբեք չեմ ստանձնի դատախազի կամ դատավորի դերը», գտնում է Վազգեն Մանուկյանը:

Հանձնաժողովի անդամները վերստին ցանկանում են «Հեռուստահաղորդակցության» օրենքում մենաշնորհից զրկելու առումով փոփոխություն մտցնել: Պրոցես, որը մեկ անգամ արդեն նույն խորհրդարանում տապալվել էր: Առաջարկվում է նաեւ ՀՀ գլխավոր դատախազությանն ԱԺ-ին ներկայացնել հարուցված քրեական գործերի ընթացքը եւ քր. գործերի հարուցման հավանականությունը:

Բոլոր դեպքերում Արշակ Սադոյանը հայտարարեց, թե ինքը կօգտվի ԱԺ նոր կանոնակարգի այն դրույթից, համաձայն որի պատգամավորը, ելնելով ժամանակավոր հանձնաժողովի եզրակացությունից, կարող է ԱԺ որեւէ որոշման նախագիծ ներկայացնել: Այս գործընթացը նախագահի իմփիչմենթի դեպքում արդեն տապալվել է: Կհաջողվի՞ Սադոյանին նույն կարգով արտահերթ քննարկման հանձնել «Հեռահաղորդակցության» օրենքում փոփոխություն կատարելու օրենքի նախագիծը, դժվար է ասել:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Քաղաքական նոր վերադասավորումներ խորհրդարանում

«Միասնություն» խմբակցության անդամների թիվը հասավ 38-ի: Երեկ պարզ դարձավ, որ այս խմբակցությունից դուրս են գալիս 8 պատգամավորներ, որոնք խորհրդարանում ձեւավորելու են նոր պատգամավորական խումբ: Խումբը կոչվելու է «Ժողովրդի ձայն»: «Միասնությունը» լքած պատգամավորներն են Գրիգոր Հարությունյանը, Էմմա Խուդաբաշյանը, Արամայիս Բարսեղյանը, Ստեփան Զաքարյանը, Սերգեյ Իսրայելյանը, Էդմոն Ծատուրյանը, Վարդան Մկրտչյանը: Վերոհիշյալ բոլոր պատգամավորներն էլ ՀԺԿ անդամներ են, որոնց են միացել նաեւ Մանուկ Գասպարյանը («Հայրենիք եւ պատիվ» նորաստեղծ կուսակցություն) եւ Շավարշ Քոչարյանը (ԱԺԿ): Նոր, խորհրդարանում թվով չորրորդ, խումբն ըստ ամենայնի կղեկավարի Գրիգոր Հարությունյանը:

ՀԺԿ պատգամավորներն արդեն դիմել են «Միասնություն» խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանին՝ խմբակցությունից դուրս գալու նպատակով, որն, ամենայն հավանականությամբ, կհարգվի:

Խմբի «նախագահ» Գրիգոր Հարությունյանը «Միասնությունից» դուրս գալու եւ նոր խումբ ստեղծելու անհրաժեշտությունը բացատրեց այդ խմբակցության ներսում ՀԺԿ-ի մեկուսացվածությամբ: «Խմբի ստեղծման նպատակն է ավելի ակտիվ մասնակցել պառլամենտի աշխատանքներին, կանոնակարգով սահմանված կարգով մեր կարծիքները եւ առաջարկությունները ներկայացնելը: Ստեղծման անհրաժեշտությունն այն է, որ «Միասնությունը» ներկայացնում էր կարծիք, որը միշտ չէ, որ համընկնում էր մեր տեսակետներին: Չհամաձայնելով «Միասնության» դիրքորոշումներին, մենք պարտավոր էինք մեր կարծիքները ձեւավորել եւ խմբի միջոցով ներկայացնել»:

Գ. Ա.

ՇԻՐԱԿ

Ազատամարտի վետերանները բողոքում են անուշադրությունից

Արցախյան ազատամարտի գյումրեցի վետերանները, նրանց ընտանիքներն այսօր շատ հարցերում իրենց մոռացված ու լքված են համարում: Այս մասին նրանք խոսեցին ԱՎՄ քաղաքային կազմակերպության շաբաթ օրը տեղի ունեցած տարեկան հաշվետու ժողովում, որը, ինչպես հայտարարվեց, կազմակերպության նախագահի հիվանդության ու քաղաքից բացակայելու պատճառով նաեւ պետք է ընտրեր նոր նախագահ: «Մեր հիմնախնդիրները,– ասաց ելույթ ունեցած ազատամարտիկներից Լյովա Հարությունյանը,– ներառում են քաղաքային տրանսպորտով երթեւեկությունից մինչեւ սոցիալական ամենատարբեր հարցեր»: Գուցե պետությունն այսօր հնարավորություն չունի հայրենի հողի համար արյուն թափած մարդկանց սոցիալապես քիչ թե շատ լիարժեք հատուցելու այն, ինչին նրանք արժանի են: Մյուս կողմից, ազատամարտի վետերանները ավելի շատ բողոքում էին ամենաբարձր պաշտոնյաներից մինչեւ հասարակ աթոռ ունեցողի՝ իրենց նկատմամբ ցուցաբերվող անտարբեր, անհաղորդ վերաբերմունքից, հարգանքի բացակայությունից, նաեւ տարրական հարցերում աջակից չլինելուց, այդ թվում՝ բարոյապես: Բերվեց նույն Լյովա Հարությունյանի օրինակը, որը հաշմանդամի սայլակին գամված լինելով էլ իր տնակ-արհեստանոցում արտադրություն է կազմակերպել եւ կարող է «վեց ընտանիք պահել», սակայն նրան մի բանով աջակցող չկա: Բողոքներ եղան, որ նույնիսկ ավտոբուսների վարորդները համապատասխան վկայականներով անվճար երթեւեկելու համար իրենց հաճախ կոպտում ու վիրավորում են: ԱՎՄ քաղաքային վարչության փոխնախագահի խիստ հակիրճ հաշվետու զեկուցման մեջ նշվեցին կազմակերպության կատարած մի քանի աշխատանքներ. ազատամարտիկների 8-12 տարեկան որոշ թվով երեխաներ ներկայացվել են ֆինանսական հովանավորության, կազմակերպվել է երեխաների ամառային հանգիստ Հանքավանի, Ծաղկաձորի, Շիրակի մարզի Թորոս գյուղի ճամբարներում, ազատամարտիկների հարցերով հանդիպումներ են եղել մարզպետարանի սոցիալական աջակցության խորհրդի նախագահի հետ, հաջողեցրել են երկու անվճար վիրահատություն: Այսքանն էլ՝ մեծ ջանքերի գնով:

Ազատամարտի վետերանների հիմնախնդիրների չլուծվածությունը, ինչպես իր ելույթում նշեց ԱՎՄ հանրապետական վարչության սոցիալական հարցերով փոխնախագահ Մելանյա Պետրոսյանը, նախ եւ առաջ պայմանավորված է այսօր մարտական գործողությունների մասնակիցների մասին օրենքի բացակայությամբ: Ժողովում խոսվեց այն մասին, որ հարկավոր է հրաժարվել լալկանության ու խնդրողի կարգավիճակից, որովհետեւ լաց լինողին ոչինչ չեն տալիս: Ուստի պետք է համախմբվել, ուժ կազմել, որ հաշվի առնեն: Իսկ դրա համար, ինչպես ասվեց, պետք է նաեւ քաղաքականապես ակտիվանալ եւ ներկայացուցիչներ ունենալ խորհրդարանում:

Ժողովին մասնակցում էր եւ ելույթ ունեցավ ԱՎՄ հանրապետական վարչության նախագահ պրն Հովսեփյանը: Քանի որ քաղաքային կազմակերպության նախագահ ընտրելու համար քվորում չկար, նա տեղեկացրեց, որ օգտվելով իր լիազորություններից՝ երկօրյա ժամկետում կնշանակի նախագահի ժամանակավոր պաշտոնակատար՝ մինչեւ նոր ընտրության անցկացումը:

«Նպաստ աշխատանքի դիմաց»

Շիրակի մարզպետարանի քարտուղար Բորիս Ալեքսանովը, սոցապահովության վարչության պետ Արշալույս Հարությունյանը եւ զբաղվածության Գյումրու տարածքային կենտրոնի տնօրեն Ամալյա Ադամյանը անցած շաբաթվա վերջում հրավիրված մամուլի ասուլիսում տեղեկացրին այս տարի մարզում «Նպաստ աշխատանքի դիմաց» ծրագրի կատարման ընթացքի մասին: Գործազուրկ քաղաքացիների համար նախատեսված պետական այս ծրագիրը կոչված է որոշակիորեն թուլացնելու նրանց շրջանում տիրող սոցիալական լարվածությունը՝ մարդկանց տալով սեփական, թեկուզ ժամանակավոր վաստակի հնարավորություն: Անցյալ տարի, ինչպես նշվեց ասուլիսում, ծրագիրը ուշ սկսեց իրագործվել, որի պատճառով մարզին այդ նպատակի համար հատկացված գումարի զգալի մասը մինչեւ տարեվերջ հնարավոր չեղավ իրացնել եւ հետ գնաց բյուջե: Ինչպես հավաստիացրին, այս տարի պատկերն այլ է: 2002 թվականին «Նպաստ աշխատանքի դիմաց» ծրագրի համար Շիրակի մարզին հատկացվել է 85 մլն դրամ, որից 60 միլիոնը նախատեսվել է Գյումրու, մնացածը՝ մարզի մյուս նախկին վարչատարածքների համար: Առ այսօր մարզի զբաղվածության աջակցության հանձնաժողովի կողմից հաստատվել են 73 ծրագրեր, կատարված 67 մլն 339 հազար դրամի աշխատանքներում ընդհանուր առմամբ ընդգրկվել է 1024 մարդ, այդ թվում 557-ը Գյումրիում: Մարզի բնակավայրերում կատարվել են հատուկ մասնագիտական որակավորում չպահանջող մաքրման, վերանորոգման, բարեկարգման աշխատանքներ:

Իսկ աշխատավարձերի վճարման ժամկետների հարցում ասուլիսն անցկացնողները լավատես էին: Նրանք տեղեկացրին, որ մոտ օրերս աշխատավարձերի գծով ֆինանսավորում է սպասվում հունիս-հուլիս ամիսների համար:

Գ. Մ.

ԼՈՌԻ

Անտոկոս վարկ գյուղացիությանը

Արդեն 4-րդ տարին է, ինչ ագրոբիզնեսի եւ ֆերմերային մարկետինգային ընկերակցությունների զարգացման նպատակով Հայաստանում գործում են վարկային ակումբներ: Դրանք ստեղծվել են ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի մարկետինգի աջակցության ծրագրի շրջանակներում: Հանրապետությունում արդեն կան 34 այդպիսի ակումբներ, որից միայն 7-ը՝ Լոռու մարզում: Դրանցից շատերն արդեն շոշափելի հաջողությունների են հասել: Ակումբներում ընդգրկվել են 144 անդամներ՝ մարզի 11 համայնքներից: Ծրագրի կողմից ակումբին տրված ֆինանսական միջոցները (անտոկոս վարկ) հնարավորություն են ընձեռել վերջին երեք տարիների ընթացքում շուրջ 75 հեկտարով ավելացնել կարտոֆիլի, 143 հեկտարով՝ հացահատիկի ցանքատարածությունները: Այդ ակումբների աջակցությամբ մարզում ակտիվացել են նաեւ կաթ արտադրողների ասոցիացիաները, որոնց գործունեության շնորհիվ ավելացել է կովերի գլխաքանակը:

Վարկային ակումբներն արդեն հասցրել են ստեղծել պահուստային ֆոնդ, որպեսզի ծրագրված ֆինանսավորման դադարեցումից հետո անգամ իրենք կարողանան իրենց գործունեությունը շարունակել: Լոռու մարզի վարկային ակումբի ներկայացուցիչ Սասուն Մարգարյանը նշեց, որ ակումբների միջոցով է Հայաստանում հնարավոր վերականգնել գյուղատնտեսությունը, քանի որ վերջիններս աշխատում են կոլեկտիվ պատասխանատվության սկզբունքով: Գյուղդեպարտամենտը մարզի ակումբներին լիզինգային եղանակով տրամադրել է նաեւ սարքավորումներ: Վերջերս Ազգային ժողովի ընդունած վարկային ակումբների մասին օրենքն էլ ավելի կհստակեցնի դրանց գործունեությունը:

ՆԵԼԼԻ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

«Առաջիկա փուլը նախորդի համեմատ շատ ավելի պայծառ է լինելու»

Հավաստիացնում է Թուրքիայի փոխվարչապետ Մեսութ Յըլմազը

Ժամանակ առ ժամանակ Թուրքիան Հայաստանի հետ մերձեցման միտումներ է ցուցաբերում: Քանի որ այդ միտումները չեն բխում Հայաստանի նկատմամբ որդեգրած թշնամական քաղաքականությունը վերանայելու թուրքական իշխանությունների պատրաստակամությունից, այլ քաղաքական հստակ նպատակներ են հետապնդում, ուստի նպատակի իրագործման կամ նպատակագրման պարագաներում դրանք որպես կանոն ի չիք են դառնում: Այլ կերպ, երկու դեպքում էլ մերձեցման միտումների հետագա ցուցաբերումը Թուրքիայի համար միանգամայն ավելորդ է դառնում:

Ուրեմն Հայաստանի հետ մերձեցման թուրքական միտումների հիմքում ընկած է մերձենալու պատրանքի ստեղծումը եւ դրա ծառայեցումը քաղաքական նպատակներին: Վերջին անգամ Թուրքիան այդ միտումները ցուցաբերեց ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ նախ Ռեյկյավիկում, ապա Ստամբուլում նրա թուրք գործընկեր Իսմայիլ Ջեմի հանդիպումներում: Միտումների նպատակն, ըստ երեւույթին, Եվրամիության հետ Թուրքիայի հարաբերությունների բարելավման համար եվրոպական երկրներին, ինչպես թուրքահայ համայնքի, այնպես էլ Հայաստանի առնչությամբ դրական ազդանշաններ հաղորդելն էր, որ դրանք պահպանվեցին նաեւ Ջեմի հրաժարականից հետո:

Այդ առումով պատահական չէր Անկարայի համալսարանի քաղաքագիտության ֆակուլտետի պրոֆ. Հասան Քյոնիի հավաստիացումը Թուրքիա ժամանած հայ լրագրողներին, թե «Կարս-Գյումրի երկաթգիծը կբացվի թերեւս առաջիկա մեկ տարվա ընթացքում», կամ այն կարծիքը, ըստ որի Բաքու-Ջեյհան նավթատարի մի ճյուղը պետք է անցնի Հայաստանով:

Քյոնիի մասին օգոստոսի 1-ի հաղորդագրությամբ տեղեկացրել էր «Նոյյան տապանը»: Ստամբուլում հրատարակվող «Ժամանակ» օրաթերթն էլ օգոստոսի 9-ի համարում տեղեկացնում է Թուրքիայի փոխվարչապետ, «Մայր հայրենիք» կուսակցության նախագահ Մեսութ Յըլմազի հավաստիացումների մասին, ըստ որոնց Հայաստանի հետ հարաբերություններում ակնկալվում են նոր բարելավումներ:

Յըլմազն այս միտքը արտահայտել է «Ժամանակ» օրաթերթին տված հարցազրույցում, որը խմբագրատան անձամբ վարել է թերթի գլխավոր խմբագիր Արա Քոչունյանը: Նշենք, որ հարցերը մտածված են եւ ընդգրկուն: Քոչունյանը Յըլմազին ուղղում է Թուրքիայում ազգային փոքրամասնությունների կալվածքներին, համայնքային սեփականության տնօրինմանը, Պոլսի հայկական վարժարաններին, հայ համայնքի դրությանն առնչվող բազմաթիվ հարցեր: Ըստ որում, հարցերի լուծման անհրաժեշտությունն ընդգծելու համար փորձ է արվում դրանք սերտորեն կապակցել ԵՄ-ի հետ ներդաշնակության օրենքների փաթեթի հետ, որն ընդգրկվել է Մեջլիսում:

Բավականին դիպուկ են նաեւ Յըլմազի պատասխանները: Նա կարեւոր նշանակություն է տալիս Եվրամիության հետ ներդաշնակության օրենքներին եւ դրանց ընդունումը Թուրքիայի համար հսկայական քայլ է համարում, ընդգծելով դրանք կյանքի կոչելու անհրաժեշտությունը: Միաժամանակ Յըլմազը հույս է հայտնում, որ մոտ ապագայում Թուրքիայի ազգային փոքրամասնությունների բոլոր անդամները համահավասար իրավունքների տեր են լինելու ոչ թե թղթի վրա, այլ իրականում:

Չնայած Պոլսո Հայոց պատրիարքարանի մտավախություններին, Յըլմազը, այնուամենայնիվ, Թուրքիայում համայնքային սեփականության տնօրինման նոր օրենքը որակում է նախորդի համեմատ լուրջ առաջընթաց եւ չի ժխտում դրա հետագա բարելավման անհրաժեշտությունը: Ավելին, նա խոստանում է օրենքի բարելավման համար գործադրել իր ձեռքի տակ եղած բոլոր միջոցները:

Պոլսահայ վարժարանների հիմնախնդիրների առնչությամբ Յըլմազն ասում է. «Անտարակույս, փոքրամասնություններին պատկանող կրթական հաստատությունների պարագայում առկա են հավելյալ դժվարություններ, որոնց առնչությամբ ոչ միայն հայ, այլեւ մյուս համայնքները ժամանակ առ ժամանակ զանգատով մեզ են դիմում: Հարկ է սակայն նշել, որ ընդունված օրենքով Թուրքիայում վարժարանների նկատմամբ ցուցաբերվող պետական մոտեցումը դրական փոփոխության է ենթարկում, ինչը պարտադիր հանգեցնելու է առկա դժվարությունների վերացմանը»:

Արա Քոչունյանի հարցերի մեջ թերեւս կարելի է առանձնացնել հետեւյալը. «Դարեր ի վեր ազգային փոքրամասնություններն ապրում են այս հողի վրա: Հակառակ դրան, երկրում նրանց վերապահված իրավունքները ընկալվում են իբրեւ օտարներին կատարված զիջում, ինչը շատ վիրավորական է: Ի՞նչ եք մտածում»:

Յըլմազն ասում է. «Եթե պետությունը ոչ միայն փոքրամասնություններին, այլեւ տարբեր էթնիկ խմբավորումներին, անկախ լեզվի, դավանանքի եւ կրոնի տարբերություններից, բոլոր քաղաքացիներին նայի նույն աչքով եւ միեւնույն կարեկցական մոտեցումը ցուցաբերի նրանց, ապա համոզված եմ, որ դա կնպաստի պետության հեղինակության աճին, իսկ վերջիններս նրա հետ կկապվեն ավելի մեծ հավատարմությամբ: Կարծում եմ, առաջիկայում վերանալու են այս սխալ մոտեցումները, որոնք պայմանավորված են անցյալում թույլ տված սխալներից եւ վստահության պակասից բխող թյուր մոտեցումներով: Եվրամիության անդամակցությունը մեծ թափ է հաղորդելու, որպեսզի Թուրքիան ավարտին հասցնի վերոհիշյալ մոտեցման փոփոխությունը»:

«Ինչպիսի՞ն է Թուրքիայի էթնիկ խճանկարի մեջ հայ համայնքի զբաղեցրած տեղի նկատմամբ ձեր մոտեցումը» հարցին Յըլմազը տալիս է հետեւյալ պատասխանը. «Ցավոք, պատմական իրադարձությունների հետեւանքով, որոնք մեծամասամբ դրսից էին հրահրվել, Թուրքիայում հայ համայնքի թիվը զգալի կրճատվել է: Հետզհետե փոքրացած այս համայնքի բարեկեցության պահպանումը, նրա նկատմամբ գուրգուրանքն ու ջերմ վերաբերմունքը Թուրքիայի Հանրապետության առաջիկա պարտականությունն է: Մեր հայ հայրենակիցները արժանի են պետության ուշադրությանն ու կարեկցանքին: Միաժամանակ նրանք կարող են իրենց նպաստը բերել, որպեսզի Եվրամիության հետ Թուրքիայի հարաբերությունները զարգանան, եւ առողջ հիմքերի վրա դրվեն Թուրքիա-Հայաստան հարաբերությունները: Նրանք կարող են կամուրջի դեր կատարել»:

Ինչ վերաբերում է «Եվրամիության անդամակցությունն ամրապնդելու է Թուրքիայի դերակատարությունը աշխարհում եւ տարածաշրջանում: Այս հանգամանքը ինչպե՞ս է ազդելու Թուրքիա-Հայաստան հարաբերությունների ընթացքի վրա» հարցին, ապա Յըլմազը պատասխանում է. «Թուրքիայի Հանրապետությունը Օսմանյան կայսրության իրավահաջորդն է, դժբախտաբար նրանից ժառանգել է բազում խնդիրներ: Նման խնդիրներ ունի բազմաթիվ հարեւանների հետ, որոնք բխում են պատմությունից եւ աշխարհագրական դիրքից»: Այնուհետեւ նա հույս է հայտնում, որ Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամակցությանը զուգընթաց իրենց արդարացի լուծումն են գտնելու այնպիսի խնդիրներ, ինչպիսիք են Կիպրոսը եւ այն տարաձայնությունները, որոնք առկա են Հունաստանի եւ Հայաստանի հետ հարաբերություններում: Այնուհետեւ Յըլմազն ավելացնում է. «Ես հույս ունեմ, որ առաջիկա փուլը նախորդի համեմատ մեր հարեւանների հետ հարաբերություններում, ներառյալ Հայաստանը, բոլորովին այլ բնույթ է կրելու եւ լինելու է շատ ավելի պայծառ»:

Թուրքիայի փոխվարչապետ Մեսութ Յըլմազի հավաստիացումների անկեղծությանը չհավատալու որեւէ հիմք չունենք: Կհաջողվի՞ դրանք իրականացնել, թե՞ ոչ դժվար է ասել: Հարկ է, սակայն, նշել, որ հարցազրույցում Յըլմազը սոսկ հավաստիացումներով չի սահմանափակվում: Նա միաժամանակ ուշագրավ խոստովանություններ է անում: Եթե նույնիսկ հավաստիացումները չիրականանան, միեւնույն է, այն խոստովանությունները, որոնք միանգամայն հաստատում են թուրքահայ համայնքի առջեւ ծառացած դժվարությունների լրջությունը, թուրքական իրականության համար դրական տեղաշարժ են: Հաճելի է, որ այդ տեղաշարժին նպաստում է այնպիսի գործիչ, ինչպիսին Եվրամիության հետ Թուրքիայի մերձեցման համար ոչ մի ջանք չխնայող Մեսութ Յըլմազն է:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Կրասնոարմեյսկում խմեցին Հայաստանի կենացը

Սկիզբը էջ 1

Վերհիշելով մերձմոսկովյան այդ քաղաքում վերջերս տեղի ունեցած ողբերգական դեպքերը, նա հույս հայտնեց, որ դրանք այլեւս չեն կրկնվի, ընդգծելով, որ հանցագործները, անկախ ազգությունից, պետք է պատժվեն:

Նա ներկաներին նաեւ հիշեցրեց, որ Հայաստանը Ռուսաստանի ռազմավարական գործընկերն է, ակնարկելով, որ Ռուսաստանի ամենաբարձր քաղաքական շրջանակների աղբյուրներից անմիջականորեն տեղեկացել է, որ հայերին համարում են ամենակարեւոր բարեկամներ:

Հայ դեսպանորդի ելույթը ներկաներին այնքան դուր եկավ, որ «հիպ-հիպ ուռա, Հայաստանի եւ ռուս-հայկական բարեկամության կենացը» բացականչություններով նրանք համերաշխորեն դատարկեցին իրենց գավաթները: Աշոտ Սամուկյանը Կրասնոարմեյսկի քաղաքապետին հրավիրեց Հայաստանի Անկախության օրվա առթիվ կազմակերպվելիք հանդիսավոր ընդունելությանը, որը տեղի կունենա սեպտեմբերի 20-ին «Պրեզիդենտ-հոթելում»:

Մոսկովյան այդ շքեղաշուք հյուրանոցի վրա ժամանակն է կախելու հայկական դրոշը: Երկու օր առաջ այնտեղ շուքով իր 50-ամյակը նշեց ՌԴ Աշխատավորների ինքնորոշման կուսակցության (հանգուցյալ Սվյատոսլավ Ֆյոդորովի կուսակցությունը) ղեկավար Լեւոն Չախմախչյանը: Նրան շնորհավորելու էին եկել Պետդումայի նախագահ Գենադի Սելեզնյովը, Անատոլի Կարպովը, Կիրսան Իլյումժինովը, Արթուր Չիլինգարովը, Հայաստանի դեսպան Արմեն Սմբատյանը, Վլադիմիր Ժիրինովսկին, Ալլա Պուգաչովան եւ շատ ուրիշներ: Հյուրերի մեջ էր նաեւ Արա Աբրահամյանը, որի կազմակերպությունը՝ Ռուսաստանի հայերի միությունը նույն «Պրեզիդենտ-հոթելում» հանդիսավոր համագումար կանցկացնի ՌՀՄ հիմնադրման երկրորդ տարեդարձի առթիվ: Այս ամիս նույն հյուրանոցը կընդունի հայ-ռուսական բիզնես-համաժողովի մասնակիցներին:

Թե ինչով է բացատրվում այդ հյուրանոցի նկատմամբ հայերի մեծ հակումը (ի դեպ, այստեղ իջեւանում են նաեւ բազմաթիվ հայ պետական այրեր, որոնք Մոսկվա են ժամանում գործերով կամ պարզապես խաղատանը զվարճանալու նպատակով), դժվար է ասել: Այդ հյուրանոցում ամենից հաճախ տարբեր հանդիպումներ են անցկացնում միջազգային հարուստ նավթագործներն ու արդյունաբերողները: Տարբեր տարիներին այստեղ ապրել են Հեյդար Ալիեւը եւ Թուրքիայի նախկին վարչապետ Թանսու Չիլլերի գլխավորած պատվիրակությունը, դերասան Պիրս Բրոսնանը (007 գործակալը) եւ ուրիշներ:

Բայց հյուրանոցում անցկացված հայկական թերեւս ամենաարտառոց «միջոցառումը» մի քանի տարի առաջ հայ գործարարներից մեկի որդու ամուսնությունն էր: Այն ժամանակ օտարերկրացի հյուրերը լրջորեն վախեցան, երբ արտասահմանյան ավտոմեքենաներից հյուրանոցի մուտքի մոտ իջած հայերի ամբոխը զուռնայի հնչյունների ներքո սկսեց պարել ուրախ աղաղակներով, ծնծղալով կարմիր ժապավեններով կապված խնձորակիր թերը եւ սինիները: «Ափսոս, աքլորը հոգնած էր եւ վիզը հարկ եղածի պես չէր պահում, ինչպես անցյալ անգամ», հետագայում դժգոհում էր երջանիկ ծնողը: «Անցյա՞լ անգամ»: «Այո, ինչպես աղջկաս հարսանիքի ժամանակ»: Ինչպես ասում են, մեկնաբանությունն ավելորդ է:

Ի դեպ, «Պրեզիդենտ-հոթելը» (ինչպես մոսկովյան շատ ուրիշ նշանավոր հյուրանոցներ) մոտ ժամանակներս կունենա լուրջ մրցակից: Մեկ ամիս հետո Կրեմլից երկու քայլի վրա, «Մետրոպոլ» հյուրանոցի դիմաց, կբացվի նոր, հինգաստղանի «Արարատ» հյուրանոցը: Դրա կառուցումն ավարտում է մոսկովյան «Լուսինե» հայկական շինարարական ընկերությունը (նախագահ՝ Մուրադ Սարգսյան): Հյուրանոցն արտաքուստ եւ ներքին հարդարանքով ցնցում է պերճությամբ: Մոսկվայի փաստորեն բոլոր հայերն արդեն երազում են այստեղ աշխատանքի ընդունվել: Բայց հազիվ թե հնարավոր լինի դա հեշտությամբ իրականացնել. «Արարատ» հյուրանոցի կառավարմամբ զբաղվում է անգլիական HAYATT ընկերությունը, որի հյուրանոցների ցանցը լայնորեն հայտնի է աշխարհում: Այնպես որ, հայերը, ըստ երեւույթին, ստիպված կլինեն սահմանափակվել շինարարական ծանր աշխատանքներով, որոնք այս օրերին մոտենում են ավարտին: Հայերից քչերը կկարողանան գոնե հարկաբաժին վարձակալել «Արարատում»: Ասում են, թե մեկ քմ-ի տարեկան վարձակալությունը (օրինակ, ճեմասրահում) կարժենա 10.000 դոլար:

Ի դեպ, սա տխրելու առիթ չէ, Մոսկվայում հայկական ընկերությունների համար նոր հնարավորություններ են բացվում: Նրանք արդեն վարձակալել են նախկին ԺՏՆՑ-ում Հայաստանի մշտական ցուցահանդեսային առեւտրային կենտրոնի փաստորեն ամբողջ մակերեսը, որը բացվելու է արդեն հոկտեմբերին: Դարձյալ հոկտեմբերին Ռուսաստանի մայրաքաղաքում կանցկացվի Ռուսաստանի հայերի միության կազմակերպած «Աշխարհի հայերը դարերի սահմանագծին» միջազգային խորհրդաժողովը, որի շրջանակներում տեղի կունենա նաեւ հայ-կորեական տնտեսական համաժողով:

Մի խոսքով, Մոսկվայում քուռն կերպով սկսված «հայկական աշունը» հետաքրքրական է լինելու:

Ահաբեկչություն

ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻ ՀԵՏՔԵՐՈՎ

«Դառնաքաղցրավուն սփոփանք»

Սեպտեմբերի 11-ի իրադարձությունները ցնցեցին աշխարհը եւ շատ բան փոխեցին քաղաքականից բացի նաեւ մարդկանց բարոյա-հոգեբանական հասկացությունների մեջ: Երկար ժամանակ մարդիկ չէին կարողանում հաշտվել կատարվածի հետ: Եվ մինչեւ որոշակի «ապացույցների» հայտնվելը չէին հավատում, որ այս կամ այն հարազատը, ընկերը կամ ծանոթը զոհվել է վայրում կատարվածի հետեւանքով: Ինչքան ժամանակը շարժվում էր առաջ, այնքան իրականությունը հստակեցվում էր: Եվ զարմանալի չէր, որ դեպքից 6 ամիս անց աղբակույտերի ու փլատակների տակից դեռեւս դուրս էին բերվում զոհվածների մնացորդները եւ գիտության գործած հրաշքներից ԴՆԹ-ի հետազոտությամբ հաստատվում նրանց ինքնությունը:

Նման դեպքի մասին պատմում է Քորի Դեյդը «Բոստոն Գլոբի» էջերում: Քեթի Օնգը հաստատ գիտեր, որ իր կրտսեր քույրը՝ Բեթին «Ամերիկն էրլայնզ» 11-ում է եղել, երբ վերջինս բախվել է Համաշխարհային առեւտրական կենտրոնի շենքին: Բայց շոշափելի փաստի, տվյալ դեպքում զոհվածի մարմնի բացակայությունը թույլ էր տալիս նրան «շարունակ հույսով ապրել», որ միգուցե ողջ է, բայց ուժեղ ցնցման հետեւանքով հիշողության կորստից է տառապում:

«Ծնողներս ու ես հանգստացանք միայն այն ժամանակ, երբ մարտին երկու ոստիկանները եկան հայտնելու, որ գտել են Բեթիի մարմինը», ասել է նա լրագրողին, համաձայն որի այդ ամսվա ընթացքում շատ ուրիշների մարմինները կամ դրանցից մնացած մասերն են հայտնաբերվել:

Էվերետից Ջեյմս եւ Մերի Տրենտինիները (համապատասխանաբար 65 եւ 67 տարեկան) նույնպես այդ ինքնաթիռում էին: Ջեյմսի մարմինը գտան, բայց Մերիինը՝ ոչ: «Մի կողմից ուրախ էինք, որ ինչ-որ ապացույց ունեցանք մեր ձեռքում, բայց մյուս կողմից դա միայն անցյալի սարսափելի հուշերը արթնացրեց մեր մեջ», պատմում է Դոն Պարիզը՝ նրանց փեսան, «նրանք գալիս էին մեզ եւ երեխաներին տեսնելու»:

Ջեյմս եւ Մերի Տրենտինիներ

Բեթի Օնգ

Իսկ Օնգը, որը պատրաստվում էր ամուսնանալ Ռոբերտի հետ, պետք է հանդիպեր քրոջը եւ քննարկեր նրա հետ Հավայան կղզիներ գնալու մանրամասները: Նա Սան Ֆրանցիսկոյից էր եւ արդեն 13 տարի աշխատում էր այդ ավիաընկերությունում: Ինքնաթիռում հասկանալով իրավիճակը, նա կարողացել էր հեռախոսային կապ հաստատել գրասենյակի հետ եւ նկարագրել տեղի ունեցածը: Եվ չնայած ժամանակի սղության պատճառով ոչինչ հնարավոր չէր եղել ձեռնարկել, այնուամենայնիվ, նրա այդ արարքը շատ բան էր ասել նրա մասին որպես անձնավորության եւ նվիրյալ ու պարտականությունների գիտակից աշխատակցի: Մոտ 70 ամերիկացի ուղեկցորդներ Բոստոնից Սան Ֆրանցիսկո էին մեկնել՝ մասնակցելու նրա հիշատակին մատուցված եկեղեցական արարողությանը, եւ քույրը՝ Քեթին նրանցից շատ նոր տեղեկություններ էր ստացել Բեթիի բնավորության մասին:

«Նրանք պատմում ու պատմում էին, եւ դա հրաշալի էր, որովհետեւ զգում էի, որ մենակ չեմ եւ նրանք նույնչափ ցավում են Բեթիի կորստի համար», ասում է Քեթին լրագրողին, որը հարազատներ կորցրած եւ նրանց անճանաչելի մարմինները գտած այս մարդկանց համեմատում է կիսալեցուն շշի հետ, որով եւ ավարտում է իր «Դառնաքաղցրավուն սփոփանք» վերնագրված հոդվածը «Բոստոն գլոբում»:

Հ. Օ.

Բեն Լադենը նշել է սեպտեմբերի 11-ի օդահենների անունները

Քաթարի «Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերությունը երկուշաբթի երեկոյան ցուցադրել է նոր տեսաերիզի հատվածներ, հայտնելով միայն, որ դրանք տեսագրվել են Ղանդահարում (Աֆղանստան): Ֆրանսպրես եւ Ռոյթեր գործակալությունների տվյալներով, տեսաերիզը բավական անորակ է: Այնտեղ բեն Լադենը ստանձնում է սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների պատասխանատվությունը՝ տալով գլխավոր ահաբեկիչների անունները: Ըստ «Ալ Ղաիդայի» առաջնորդի, Նյու Յորքի Համաշխարհային առեւտրի կենտրոնի առաջին երկնաքերի վրա օդահենային գրոհը գլխավորել է Մոհամմեդ Աթան: Զիադ ալ Ջարահը (Լիբանան) եւ Մարվան ալ Շեհին (ԱՄԷ) կործանել են երկրորդ երկնաքերը: Իսկ սաուդցի Հանի Հանջուրը ոչնչացրել է Պենտագոնի շենքի մի մասը: «Այդ մարդիկ փոխեցին պատմության ընթացքը եւ արաբ-իսլամական ազգը մաքրեցին դավաճան ղեկավարների եւ նրանց կամակատարների աղտեղությունից», հայտարարում է բեն Լադենը:

Երկրորդ հատվածն ակնհայտորեն պատրաստվել է սեպտեմբերի 11-ի դեպքերի առաջին տարելիցի առթիվ եւ ցուցադրում է գյուղական սենյակում հավաքված մի խումբ ահաբեկիչների: Նրանցից մեկը Վաշինգտոնի քարտեզի վրա ցույց է տալիս Պենտագոնի տեղը:

«Ալ Ջազիրան» պնդել է, թե տեսաերիզը պարունակում է ենթադրյալ օդահեններից մեկի՝ սաուդցի Աբդել Ազիզ ալ Օմարիի կտակը: Վերջինս տեսախցիկի առջեւ հայտարարում է. «Այս ուղերձը հասցեագրված է Ամերիկային, որպեսզի նա վերջ տա Իսրայելին պաշտպանելուն»: Ապա ահաբեկիչն Աստծուն աղերսում է «պաշտպանել այդ փառավոր գործողության կազմակերպիչ» Ուսամա բեն Լադենին:

Ըստ Ասոշիեյթեդ պրեսի, «Ալ Ջազիրան» տեսաերիզն ամբողջությամբ ցուցադրելու է հինգշաբթի օրը:

Պ. Ք.

Հետաքրքրական թվեր առանց մեկնաբանության

Սեպտեմբերի 11-ի դեպքից անմիջապես հետո ինտերնետային ցանցով մարդկանց ուշադրությանն էին հանձնվել (անհայտ մեկի կողմից) թվերի հետեւյալ զուգադիպությունները, որոնց մի չնչին մասը միայն երեւաց մեր մամուլում այդ օրերին: Մինչդեռ հետաքրքրական են բոլորը:

- Հարձակման օրը՝ 11/9- 1+1+9=11
- Սեպտեմբերի 11-ը 254-րդ օրն է տարվա՝ 2+5+4=11
- Սեպտեմբերի 11-ից հետո 111 օր է մնում մինչեւ տարվա վերջ:
- 119-ը Իրաքի եւ Իրանի տարածաշրջանային կոդն է՝ 1+1+9=11
- Առեւտրի համաշխարհային կենտրոնի 2 շենքերն իրար կողքի շատ նման էին 11 համարին:
- Նյու Յորքը 11-րդ նահանգն է, որ միացել է ԱՄՆ-ին:
- Անգլերեն «Նյու Յորք քաղաք» (New York City) անվանումը կազմված է 11 տառերից:
- Անգլերեն «Աֆղանստան» (Afghanistan) անունը կազմված է 11 տառերից:
- Անգլերեն «Պենտագոնը» (The Pentagon) նույնպես կազմված է 11 տառերից:
- Առաջին ինքնաթիռում եղել են 92 հոգի՝ 9+2=11:
- Երկրորդ ինքնաթիռում եղել են 65 հոգի՝ 6+5=11:

«Չգիտեմ, թե ինչ է նշանակում այս ամենը, բայց ինձ թվում է՝ հետաքրքիր է իմանալ», գրել էր այն ժամանակ թվաբանական այս կեսլուրջ-կեսկատակ հանելուկն ուղարկողը:

ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ

ԱՄՆ-ը «համաշխարհային տագնապ» է հնչեցնում

Ջակարտայում փակվել է ամերիկյան դեսպանատունը

Սեպտեմբերի 11-ի նախօրեին ԱՄՆ Պետդեպարտամենտը «Համաշխարհային տագնապ» վերնագրված հայտարարությամբ արտերկրում գտնվող ամերիկացիներին խորհուրդ է տալիս «հատկապես զգոն լինել առաջիկա օրերին», քանի որ առկա է նոր ահաբեկչությունների վտանգ: Հնարավոր են քաղաքացիական անձանց առեւանգումներ եւ սպանություններ: «Ահաբեկիչներն այժմ փնտրում են մատչելի թիրախներ, քանի որ սեպտեմբերի 11-ից հետո պաշտոնական հաստատությունների անվտանգությունն ուժեղացվել է», նշվում է փաստաթղթում:

«Մոնդ» թերթը տեղեկացնում է, որ ավելի վաղ Պետդեպարտամենտի տարածած համանման նախազգուշացման ժամկետը լրանալու էր հոկտեմբերի 1-ին, իսկ նոր փաստաթուղթը տագնապի ժամանակաշրջանը երկարաձգում է մինչեւ հոկտեմբերի 31-ը, չնշելով, սակայն, թե որ երկիրն է ամենավտանգավորն ամերիկացիների համար:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ Ինդոնեզիայի մայրաքաղաքում երկուշաբթի օրվանից անորոշ ժամկետով փակվել է ԱՄՆ դեսպանությունը, իսկ Սուրաբայա քաղաքում՝ գլխավոր հյուպատոսությունը: Պատճառն Ինդոնեզիայում ահաբեկչությունների սպառնալիքն է: Պետդեպարտամենտի խոսնակ Ռիչարդ Բաուչերի խոսքերով, «հավաստի տեղեկություններ» կան Ինդոնեզիայում հակաամերիկյան ահաբեկչությունների ծրագրման վերաբերյալ: Երկյուղներ կան, որ «Ալ Ղաիդայի» համակիրները կարող են ապաստան գտած լինել աշխարհի խոշորագույն մահմեդական այդ երկրում:

Իրաքը կապ չունի ահաբեկչության հետ

Պնդում է «Վաշինգտոն փոստը»

Չնայած բոլոր ջանքերին, ԱՄՆ նախագահի վարչակազմը չի կարողացել ապացուցել Իրաքի ղեկավարության կապը միջազգային ահաբեկչության հետ, գրում է «Վաշինգտոն փոստ» թերթը: Հայտնաբերվել են այդ կապի միայն անուղղակի վկայություններ: ԿՀՎ-ի աղբյուրները թերթի թղթակցի հետ զրուցելիս նշել են, թե հաղորդումներ են ստացվել Իրաքի հյուսիսում «Ալ Ղաիդայի» վարժակայանի գոյության մասին, բայց այնտեղ ահաբեկիչների չեն գտել: Բացի դրանից, Իրաքի կառավարությունը չի վերահսկում այդ տարածքը:

Առավել ծանրակշիռ ապացույց է 2001 թ. Պրահայում հայտնի ահաբեկիչ Մոհամմեդ Աթայի եւ իրաքցի մի գործակալի հանդիպումը: Բայց հայտնի չէ, թե ինչ է խոսվել հանդիպման ընթացքում: Հենց ԿՀՎ-ի ներկայացուցիչները խոստովանում են, որ տվյալ ապացույցն անբավարար է Իրաքին մեղադրելու համար: Ուստի նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակազմը ստիպված շրջանառության մեջ է դրել Իրաքում զանգվածային բնաջնջման զենքի գոյության վարկածը:

Իսլամիստ ծայրահեղականները հավաքվում են Լոնդոնում

Նրանք երազում են համաշխարհային իսլամական պետության մասին

Անգլիացի մահմեդականների արմատական առաջնորդները Լոնդոնում են հավաքվում Ֆինսբերի զբոսայգու մզկիթում նշելու սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների տարելիցը: Լոնդոնի «Դեյլի թելեգրաֆ» թերթը հաղորդում է, որ մզկիթում նախատեսված խորհրդաժողովի մասնակիցները հիմնելու են Բրիտանիայի իսլամական խորհուրդ (ԲԻԽ), որի նպատակն է լինելու երկրում շարիաթի օրենքների հաստատումը:

Ժողովի մասնակիցներից է մոլլա Օմար Բաքրի Մոհամմեդը, որի «Ալ Մուհաջիրուն» կազմակերպության նպատակը համաշխարհային իսլամական պետության ստեղծումն է: Կազմակերպության անդամները պնդում են, թե սաուդցի գործարարները ֆինանսապես օգնել են ԲԻԽ-ի կենտրոնների բացմանը, դասընթացների կազմակերպմանը, ինտերնետային սայթի ստեղծմանը:

44-ամյա Մոհամմեդը ծնվել է Սիրիայում եւ 1980 թ.-ից ապրում է Լոնդոնում: Վերջերս Մեծ Բրիտանիայում քննություն է սկսվել մասնավորապես նրա հակահրեական արտահայտությունների կապակցությամբ: Սեպտեմբերի 11-ի դեպքերը «մեծ նվաճում» բնութագրելով, Մոհամմեդը դեմ չէ ԲԻԽ-ին «Ալ Ղաիդայի» անդամների մասնակցությանը:

Նախնական թիրախներն ԱՄՆ-ում միջուկային կայանքներն էին

Պնդում է «Սանդեյ թայմսը»

Սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների կազմակերպիչները նախապես ծրագրել էին գրոհել ամերիկյան միջուկային կայանքները: Այդ պնդումն է արվում բրիտանական «Սանդեյ թայմս» թերթի վերջին համարում: Այնտեղ հրապարակված են Քաթարի «Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերության լրագրող Յոսրի Ֆուդայի բացառիկ վկայությունները: Ֆուդայի խոսքերով, ինքը հարցազրույցներ է ունեցել Ուսամա բեն Լադենի տեղակալներից երկուսի հետ: Պակիստանի Կարաչի քաղաքի մերձակա մի գաղտնի վայրում նա կարողացել է հանդիպում ունենալ «Ալ Ղաիդայի» զինվորական առաջնորդ Խալիդ Շեյխ Մոհամմեդի եւ հայտնի ահաբեկիչ Ռամզի Բինալշիբի հետ: Վերջինս Համբուրգում բնակվել է 19 օդահեններից մեկի՝ Մոհամմեդ Աթայի հետ միեւնույն բնակարանում:

Բեն Լադենի երկու տեղակալներն էլ նշել են, որ «Նահատակություն Ամերիկայում» անունը կրող սեպտեմբերյան ահաբեկչությունները նախապատրաստվել էին 1999 թվականից: Գլխավոր թիրախները նախապես ամերիկյան միջուկային կայանքներն էին: Իսկ առեւանգված 4-րդ օդանավի (որը ջախջախվեց Փենսիլվանիայում) թիրախը ոչ թե Սպիտակ տունն էր, այլ Կոնգրեսի շենքը:

«Լիբերասիոն» թերթը հավելում է, որ օդահենների խմբի ղեկավար Մոհամմեդ Աթան Բինալշիբի հետ հաղորդակցվել է գերմաներեն՝ էլեկտրոնային փոստի միջոցով: Աթան ինքն է որոշել ահաբեկչությունների օրը (սեպտեմբերի 11) եւ այդ մասին բեն Լադենին հայտնել է Նյու Յորքի եւ Վաշինգտոնի ահաբեկչություններից ընդամենը 5 օր առաջ:

Պ. Ք.

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Ամարաս» հրատարակչությունը լույս է ընծայել Հայկ Խաչատրյանի եւ Տիգրան Պետրոսյանցի «Հայկազունք» (Հայ զորավարներ, ռազմական, պետական գործիչներ, դիվանագետներ) գիրքը: Հանրագիտարանային այս հրատարակության համար աղբյուր են ծառայել հայ եւ օտար պատմիչների ու պատմաբանների երկերը, հայկական հանրագիտարանները, կենսագրական բնույթի գրքերն ու տեղեկատուները, Հայաստանի եւ սփյուռքի պարբերական մամուլը, հայ զորավարների հուշագրությունները, հարցազրույցները: Գրքի խմբագրական

գնդապետից կամ զորքերի տեսակների մարշալից: Կամ՝ տարբերություն կա՞ բանակային գեներալի եւ ոստիկանության կամ իրավապահ օրգանների գեներալների միջեւ: Մեզանից շատ քչերը կարող են իմանալ, որ արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի աստիճանը հավասարեցվում է գեներալական աստիճանի: Եվ հանրագիտարանային այս հատորը կազմելիս հեղինակները, նախաձեռնողները եւ խմբագրական աշխատակազմը խստորեն հետեւել են մի սկզբունքի. գրքում առանց բացառության պետք է զետեղվեն բոլոր գեներալների,

թյան երեւելիներից մեկը: Շվեդական հայազգի դիվանագետ Անաստասի Զովանին, որը գործել է 18-19-րդ դարերում, եղել է Շվեդիայի եւ Նորվեգիայի գլխավոր հյուպատոսը Եգիպտոսում եւ հայտնաբերել, գնել ու բրիտանական թանգարանին է տվել եգիպտական ինը թանկարժեք պապիրուսներ...

Իրոք, քիչ չեն այն հայազգիները, ովքեր ռազմական ու պետական բարձր աստիճանի են հասել օտար պետություններում: 16-րդ դարում Ռումինիայում հայտնի անուն է եղել Արմին Պետերը (Պետրոս Գրիգորովիչը), որը եղել

Եվս մեկ հանրագիտարանային հրատարակություն

Հայկ Խաչատրյանի եւ Տիգրան Պետրոսյանցի «Հայկազունք» գիրքը

աշխատանքները ղեկավարել է գրող եւ հրապարակախոս Զորի Բալայանը: Մենք մեր սրբերի, հոգեւոր հովիվների, վանքերի, ճարտարապետական կոթողների ընտիր հանրագիտարաններ, ալբոմներ, ամփոփ կենսագրականներ ունեինք: Զարմանալի էր, որ չունեինք մեր զորավարների, ռազմական գործիչների գոնե համառոտ հանրագիտարանը: Մեր ժամանակներում այսպիսի գրքի լինելությունն արդեն անհրաժեշտ էր: Ահա թե ինչ է գրում առաջաբանում հանրագիտարանի խմբագիր Զորի Բալայանը. «Ղարաբաղյան ճակատում կրակի դադարեցումից անմիջապես հետո «Ամարաս» հրատարակչության տնօրեն Արկադի Ասրյանն առաջարկեց գիրք հրատարակել հայ գեներալների մասին: Հրատարակչություն հրավիրեցինք մեր ժամանակի անվանի տարեգիր, հայտնի պատմավեպերի եւ բազմահատոր տեղեկագրերի հեղինակ Հայկ Խաչատրյանին, որը մինչ այդ արդեն վիթխարի ընդգրկումով նյութեր էր հավաքել հայ զորավարների մասին:

Հերթական հանդիպման ժամանակ Հայկը, ձեռքերը տարածելով, խոստովանեց, թե իր հերոսների կենսագրական էջերի մեծ մասը պարփակվում է Արցախի աշխարհագրական շրջանակներում: Ինքն էլ առաջարկեց գտնել մի համահեղինակ, որ կօգներ իրեն ընդարձակելու այս աշխարհագրությունը: Ամենակարճ ժամկետում նրան միացավ զինվորական պատմաբան, փոխգնդապետ Տիգրան Պետրոսյանցը»:

«Հայկազունքի» հեղինակներից բացի, վիթխարի աշխատանք է կատարել այս հանրագիտարանի ստեղծման գաղափարի հեղինակը՝ «Ամարասի» տնօրեն Արկադի Ասրյանը: Բազմաթիվ փաստաթղթեր, լուսանկարներ, գրաֆիկական նյութեր արխիվներից հայտնաբերել ու օգտագործել են Արկադի Ասրյանը, Տիգրան Պետրոսյանցը, Կարինե Մելիքսեթյանը: Ու հանրագիտարանում ներկայացվել են վաղնջական ժամանակներից մինչեւ մեր օրերը Հայաստանում եւ համայն աշխարհում ապրած ու ապրող հայազգի ավելի քան 1800 գործիչների համառոտ կենսագրականներ:

Գրքի ստեղծումը դժվար է եղել ստեղծագործական, մեթոդաբանական առումով: Հենց ծեռագիր վիճակում հարցեր են ծագել, որոնց պատասխանները կարող էին տալ միայն մասնագետները: Ասենք, արդարադատության առաջին կամ երկրորդ դասի պետական խորհրդականը հավասարեցվո՞ւմ է բանակային գեներալ-

այդ թվում նաեւ նրանց «հավասարեցվողների» կենսագրությունները: Ու այբբենական կարգով ներկայացված են բոլոր ժամանակների մեր բոլոր զորավարները, ռազմական, պետական գործիչները, դիվանագետները: Բացառություն է եղել միայն մեկ դեպքում՝ Հայկ Նահապետի պարագայում, որը ներկայացված է առաջինը:

Անչափ հետաքրքիր այս հատորին ծանոթանալով մենք կրկին ու կրկին ընթերցում ենք ոչ միայն հայտնի զորավարների ու գործիչների կենսագրությունները: 19-րդ դարի առաջին քառորդում ռուսական բանակի գեներալ-մայորներ, եղբայրներ Դավիթ եւ Իվան Աբամելիքների, կարճ ժամանակ անց գործած Դավիթ Աբամելիքի որդիներ Արտեմ եւ Սիմեոն Աբամելիք-Լազարեւների (որոնք նույնպես կրում էին ռուսական բանակի գեներալ-մայորի կոչում), ռուսական բանակի գեներալ-լեյտենանտ, Անրի Թրուայայի պապի (մայրական կողմից) Հովհաննես Աբեսոլոմովի կենսագրությունները շատ բան են ասում:

Ընթերցողներից շատ քչերը գիտեն, որ աշխարհահռչակ ծովանկարիչ Հովհաննես Այվազովսկին (Այվազյանը) Ռուսաստանի կայսեր կողմից արժանացել է «Ռուսաստանի պատվավոր ծովակալ» տիտղոսին: 1839 թ. գարնանը մեր մեծ հայրենակիցը 22 տարեկանում մասնակցել է Կովկասի ափերի մոտ ծավալված գործողություններին, ծանոթացել ծովակալներ Մ. Լազարեւի, Պ. Նախիմովի, Վ. Կոռնիլովի հետ, իսկ 1853-56 թթ. մասնակցել Ղրիմի պատերազմին: Շատե՞րը գիտեն, որ հայազգի Վարդաս Կեսարի որդի Անտիգոնոսը 9-րդ դարի պետական, ռազմական գործիչ է եղել, սխոլերի դոմեստիկոս, պատրիկ, Բյուզանդական կայսրու-

է իշխան Միհայ Վիտեազուլի խորհրդականը, տիրապետել է բազմաթիվ օտար լեզուների, հեղինակել է մի շարք պատմագրություններ, նկարել է:

Այսօր էլ կան օտար պետություններում ծառայած ու ծառայող զինվորական ու պետական հայազգի գործիչներ: Խորհրդային ավիացիայի գեներալ-մայոր Վլադիմիր Բենդերովը զոհվեց 1973 թ. հունվարի 3-ին Փարիզի Լեբուրժե օդանավակայանում «ՏՈՒ-144» ինքնաթիռի ցուցադրական թռիչքի ժամանակ: Դաուդ Փաշան (Արթին Փաշա Դաուդյանը) եղել է Լեռնային Լիբանանի նահանգապետը: Ջորջ Դոքմեջյանը՝ ԱՄՆ-ի Կալիֆոռնիայի նահանգապետը, Եփրեմ Խանը (Եփրեմ Դավթի Դավթյանը), որին անվանել են «Արեւելքի Գարիբալդի», եղել է Թեհրանի ոստիկանապետը, ապա՝ Իրանի ժամանակավոր կառավարության զինված ուժերի հրամանատարը: ԱՄՆ-ի բանակի բրիգադի գեներալ Սարգիս Զարդարյանը Համաշխարհային երկրորդ պատերազմի տարիներին մասնակցել է Հյուսիսային Աֆրիկայի, Սիցիլիայի, Իտալիայի տարածքներում ծավալված մարտական գործողություններին: 1992 թ. Հայաստան այցելեց ԱՄՆ-ի նավատորմի ծովակալ Ռոբերտ Իգնատոսյանը՝ հարգանքի տուրք մատուցելու 1988-ի երկրաշարժի զոհերի հիշատակին: 1967 թ. օգոստոսի 4-ին ԱՄՆ պրեզիդենտ Լինդոն Ջոնսոնը Ռոբերտ Իգնատոսյանին նշանակել է նավատորմի քարտուղար, ԱՄՆ-ի ռազմածովային ուժերի նախարար: Հետագայում նա զբաղեցրել է «Վաշինգտոն փոստ» լրագրային ընկերության պրեզիդենտի պաշտոնը եւ այն վարել մինչեւ կենսաթոշակի անցնելը՝ 1995 թ....

Անչափ շատ հետաքրքիր փաստեր կարող է իմանալ ընթերցողը Հայկ Խաչատրյանի եւ Տիգրան Պետրոսյանցի «Հայկազունք» հանրագիտարանից: Հեղինակներից Հայկ Խաչատրյանը, ավաղ, իր մահկանացուն կնքեց մինչ գրքի տպագրության ավարտը: Ամեն դեպքում մենք ունենք անչափ կարեւոր մի հրատարակություն, որը, դժբախտաբար, հրատարակվել է ոչ մեծ տպաքանակով: Հույս ունենք, որ կգտնվեն հովանավորներ գիրքն ավելի մեծ տպաքանակով ու ավելի թարմացված տեղեկություններով հրատարակելու համար: Կարծում ենք, որ դա կարելի է անել նաեւ բաժանորդագրական սկզբունքով: Շատերը չեն զլանա 1000-2000 դրամ կանխավճար մուծելով ունենալ այս հանրագիտարանը:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՅԱՆ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 11. ՕՐ ՀԻՇԱՏԱԿԻ

Իսկ Օսկարը հանձնվում է... Նյու Յորքի՞ն

Փորձելով վերականգնել աշխուժությունը հետսեպտեմբերտասնմեկյան մութ շղարշով ծածկված «Մեծ խնձոր» անունը վաստակած Նյու Յորքում, մի խումբ ազդեցիկ անձինք քարոզարշավ են ծավալել կինոնկարների արվեստի ակադեմիայում, այն պահանջով, որ առաջիկա տարվա «Օսկարի» մրցանակաբաշխության գոնե մի մասը տեղի ունենա Նյու Յորքում: Նրանց թվում են կառավարիչ Ջորջ Պատակին, քաղաքապետ Մայք Բլումբերգը, դերասան Ռոբերտ Դե Նիրոն, «Միրամաքս» կինոստուդիայից՝ Հարվի Ուեյնսթեյնը եւ ռեժիսոր Սփայք Լին, հայտնում է՝ ինտերնետային ցանցով ստացված տեղեկությունը:

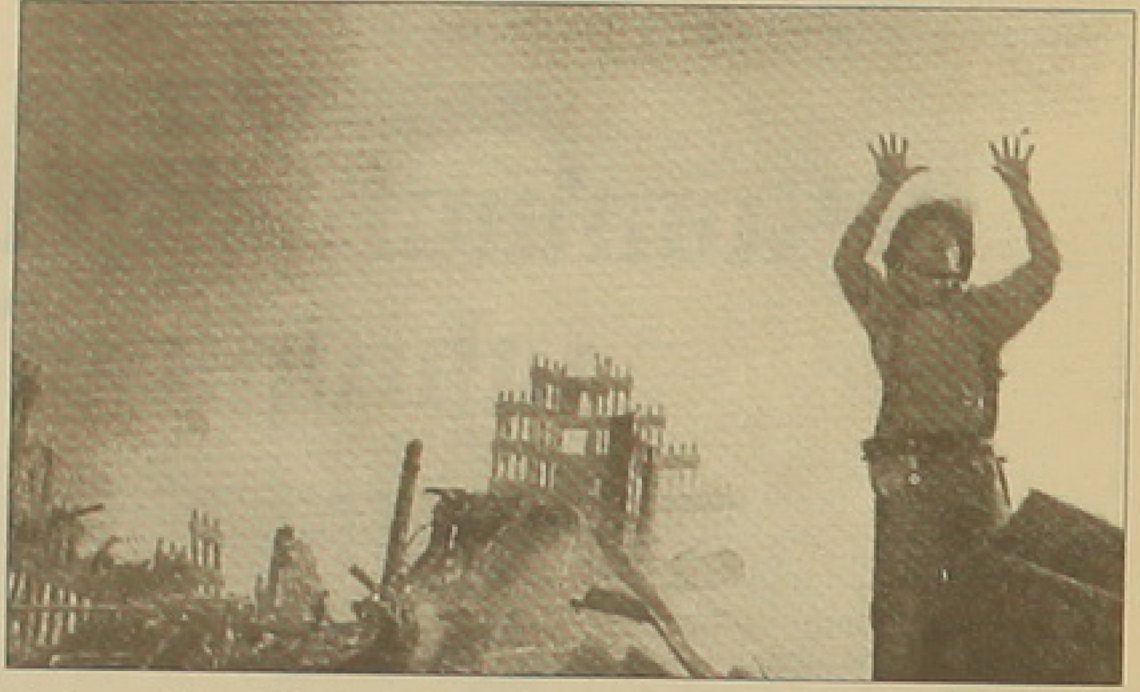

Ակադեմիայի նախագահ Ֆրենկ Պիրսոնի կարծիքով, նրանց չի հաջողվի ամբողջ արարողությունը տեղափոխել Նյու Յորք, սակայն դրա մի մասը «հնարավոր» է, ասել է «Լոս Անջելես թայմսին»՝ ավելացնելով, որ ակադեմիան 10 տարվա պայմանագիր է կնքել Հոլիվուդում «Կոդակ» թատերասրահի հետ, որն արդեն համարվում է «Օսկարի» մշտական տունը:

«Մենք պատրաստում ենք ամբողջական մի ներկայացում եւ ցանկանում ենք մեկանգամյա բացառիկ հնարավորություն ստեղծել՝ ցույց տալու, որ մենք կենդանի ենք, եւ որ մեր քաղաքը դեռեւս պահպանում է իր գրավչությունը», նշել է Ուեյնսթեյնը: Առայժմ Նյու Յորքի «Մադիսոն սքուեր գարդն» եւ «Ռադիո սիթի մյուզիք հոլ» երկու խոշոր համերգասրահները մարտի 23-ն ազատ են թողել եւ ոչ մի միջոցառում չեն նախատեսել այդ օրվա համար, որպեսզի համապատասխան դրական որոշում լինելու դեպքում առանց խաչաձեւումների հնարավորություն ունենան կազմակերպելու հանդիսությունը եւ ընդունելու հյուրերին:

Երկու հաստատություններն էլ պատկանում են «Քեյբլ վիժնին», որի նախագահ Ջեյմս Դոլանը նույնպես կողմնակից է Ուեյնսթեյնի նախաձեռնությանը: «Նյու Յորք թայմսից» ստացված տեղեկության համաձայն, միջոցառումը երկու տարբեր քաղաքներում անցկացնելու երեւույթն առաջին անգամը չի լինելու «Օսկարի» պատմության մեջ: Արարողությունը չֆինանսավորելու կինոստուդիաների որոշումից հետո, 1953-1957 թթ. հանդիսությունները տեղի են ունեցել Նյու Յորքում եւ Լոս Անջելեսում, քանի որ ֆինանսավորող NBC կայանը նման պահանջ էր դրել:

Մյուս կողմից, հակառակ ակնկալվող ավելորդ դժվարություններին, հաջորդ տարվա «Օսկարը» հեռարձակելու իրավունք ստացած ABC ընկերությունը նույնպես պաշտպանում է նախաձեռնությունը՝ հավանաբար հաշվի առնելով դրա բերելիք գերշահույթը:

Նշենք նաեւ, որ ձայնագրման ակադեմիայի «Գրեմմի» մրցանակաբաշխությունը չորս տարվա ընդմիջումից հետո հաջորդ տարվա փետրվարի 23-ին դարձյալ տեղի է ունենալու Նյու Յորքի «Մադիսոն սքուեր գարդնում»:

Հ. Ծ.

Երեւանի Կամերային երգչախմբի հյուրախաղերը Գերմանիայում

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի կամերային երգչախումբը վերադարձավ Գերմանիայից, որտեղ հյուրախաղերով հանդես է եկել Լիմբուրգում, Բոննում եւ Ֆրանկֆուրտում:

Ինչպես հայտնեց երգչախմբի ղեկավար Հարություն Թոփիկյանը, համերգներն անցկացվել են հիմնականում նշված քաղաքների կենտրոնական եկեղեցիներում, ինչը յուրօրինակ հնչեղություն եւ տրամադրություն է հաղորդել Կոմիտասի, Տիգրան Մանսուրյանի ստեղծագործությունների կատարմանը: Երգչախումբն արժանացել է գերազանց ընդունելության:

Հ. Թոփիկյանը նշեց, որ Ֆրանկֆուրտի Ռուդոլֆ Շտայներ համերգասրահում կայացած համերգից հետո Հայաստանի մշակութային կյանքով հետաքրքրված հանդիսատեսներն իրենց բազմաթիվ հարցերի պատասխաններն ստացել են կոմպոզիտոր Տիգրան Մանսուրյանից եւ երգչախմբի ղեկավարից:

Ի դեպ, երգչախմբի ճանապարհածախսը հոգացել է Գերմանիայի կառավարությունը, խմբի անդամները հյուրընկալվել են Ֆրանկֆուրտեր կանտորայ երգչախմբի անդամների տներում, որոնց հետ ունեցած գործնական հարաբերությունները (անցած տարի Երեւանում համատեղ անցկացվել են համերգներ) դարձել են ջերմ, բարեկամական:

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

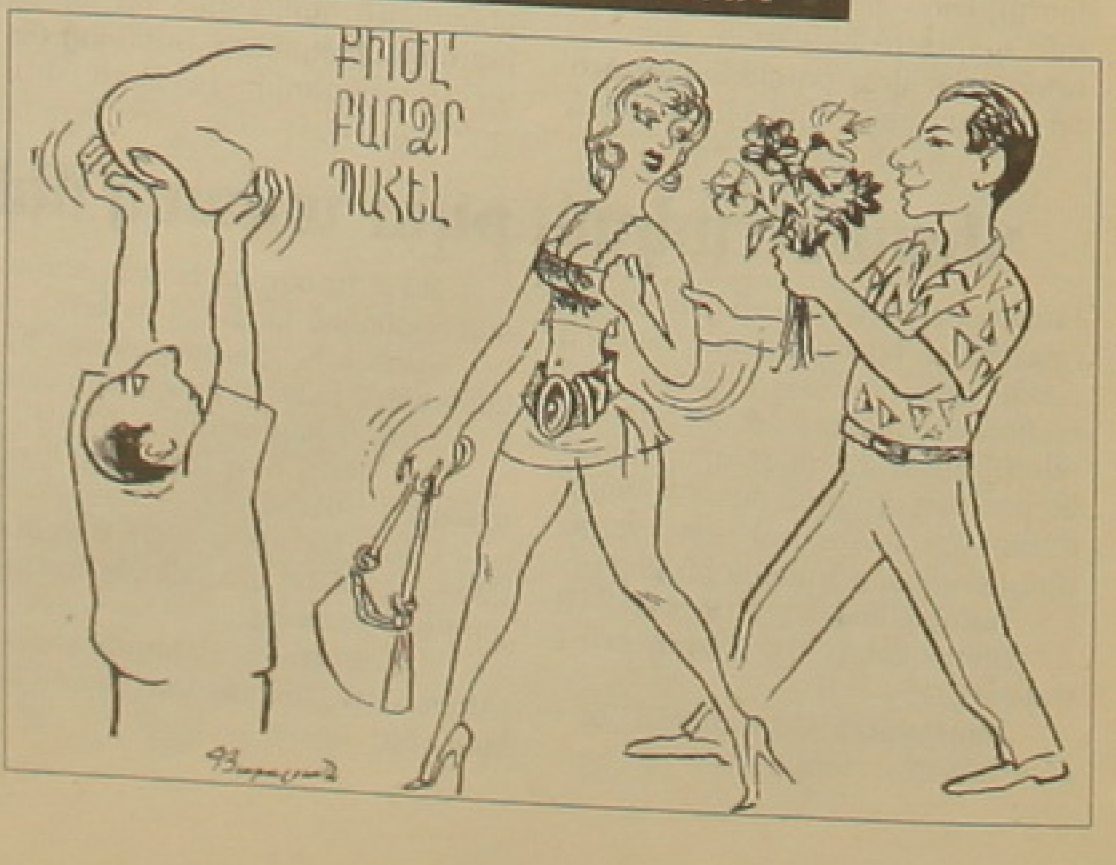

ԱԶԳ **Մարզական**

Մրցանակները գտան տերերին

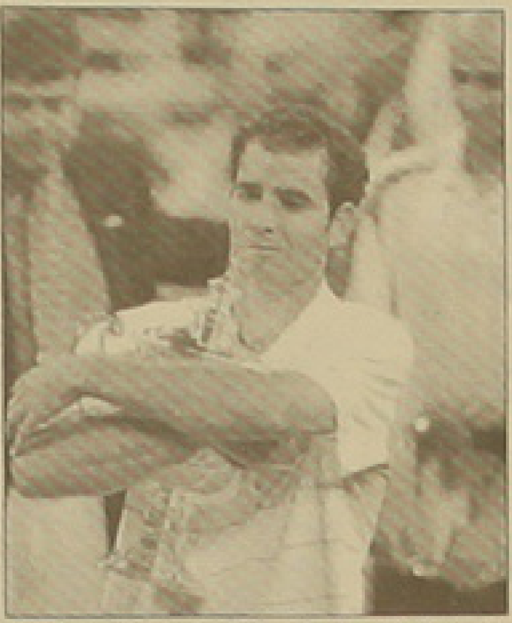

Նյու Յորքում ավարտվեց թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունը, որն այս մրցաշրջանում «Մեծ սաղավարտ» մրցանակի խաղարկության վերջին 4-րդ մրցաշարն էր: Տղամարդկանցից եզրափակիչում գլխավոր մրցանակը վիճարկեցին անհաշտ մրցակիցներ Փիթ Սամփրասն ու Անդրե Աղասին: Համառ մրցապայքարում հաղթեց Սամփրասը (6-3, 6-4, 5-7, 6-4), որը 5-րդ անգամ նվաճեց ԱՄՆ-ի բաց առաջնության չեմպիոնի կոչումը: Դա «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում Սամփրասի 14-րդ հաղթանակն էր, ինչը յուրօրինակ ռեկորդ է թենիսի ողջ պատմության ընթացքում: Վերջին շրջանում անհաջող հանդես եկող Սամփրասն ընթացիկ մրցաշրջանում իր աղրանիկ մրցաշարը շահեց եւ դասակարգման ցուցակում մտավ լավագույն տասնյակ:

Ինչպես եւ նախորդ մրցաշարերում, այս անգամ էլ կանանց մրցապայքարի ելքը վճռվեց Ուիլյամս քույրերի եզրափակիչ խաղում: Հաջողությունն ուղեկցեց Սերենային (6-4, 6-3), որն ընթացիկ մրցաշրջանում «Մեծ սաղավարտի» մրցանակի շարքին դասվող 3-րդ մրցաշարում հաղթող ճանաչվեց: Վինուսը նախորդ 2 տարիներին ԱՄՆ-ի չեմպիոնուհին էր:

Կանանց զուգախաղում Վիրջինիա Պասկուալ-Պաուլա Սուարես զույգը պարտության մատնեց Ելենա Դեմենտեւա-Ժանետ Հուսարովա երկյակին (6-2, 6-1): Տղամարդկանց մրցավեճում չեմպիոն դարձավ Միրնի-Բհուպաթի զույգը՝ հաղթելով Նովակ-Ստեպանեկ երկյակին (6-3, 3-6, 6-4): Խառը զուգախաղում Ռեյմոնդ Մ. Բրայան երկյակի առավելությունը Սրեբոտնիկի եւ Բ. Բրայանի նկատմամբ հաստատվեց համառ ու անզիջում պայքարից հետո (7-6, 7-6):

Աղջիկների մրցապայքարում հաջողությունն ուղեկցեց 15-ամյա ռուսաստանցի Մարիա Կիրիլենկոյին: Նրանից 1 ժամ 17 րոպե պահանջվեց չեխ Ստրիկովային հաղթելու համար (6-4, 6-4):

Հակոբյանի նորամուտն անհաջող էր

Մոսկվայում անցկացվող շախմատի «դարի մրցամարտում» Ռուսաստանի հավաքականը հինգ տուրից հետո կրճատեց հաշվի տարբերությունը՝ այն հասցնելով նվազագույնի (25,5-24,5): Երրորդ տուրում աշխարհի հավաքականի կազմում առաջին անգամ հանդես եկավ Վլադիմիր Հակոբյանը: Նորամուտն անհաջող էր. Հակոբյանը պարտվեց Մորոզեւիչից: Հայ գրոսմայստերը խաղատախտակի մոտ նստեց նաեւ 5-րդ տուրում եւ կրկին անհաջողության մատնվեց՝ այս անգամ զիջելով Կրամնիկին: Առայժմ անհաջող է խաղում նաեւ Գարրի Կասպարովը, որը երկու տուրից հետո իր թիմին միայն կես միավոր էր պարգեւել: 3-րդ տուրում Կասպարովը ոչ-ոքի խաղաց Գելֆանդի հետ, ապա առաջին հաղթանակը տոնեց Շիրովի նկատմամբ, բայց 5-րդ տուրում պարտվեց Պոլգարից:

Չեմպիոնը հարավսլավացիներն են

Ինդիանապոլիսում անցկացված բասկետբոլի աշխարհի առաջնության չեմպիոնի կոչմանն արժանացավ Հարավսլավիայի հավաքականը, որը վճռական խաղում, լրացուցիչ ժամանակում 84-77 հաշվով հաղթեց Արգենտինայի ընտրանուն: Ընդ որում, խաղի վերջին վայրկյաններին հույն մրցավարը 75-75 հաշվի ժամանակ չարձանագրեց խաղի կանոնների խախտում հարավսլավացի Յարիչի կողմից, ինչն ազդեց մրցակցության ելքի վրա: Այդ խաղում հարավսլավացիներից ամենաարդյունավետը Դեյան Բոդիրոգան էր (27 միավոր), արգենտինացիներից մեկ միավոր ավելի վաստակեց Ֆաբրիցիո Օբերտոն:

Բրոնզե մեդալակիր դարձան գերմանացիները՝ հաղթելով նորզելանդացիներին (117-94): Առաջնության ամենաարժեքավոր խաղացող է ճանաչվել գերմանացի հարձակվող Դիրկ Նովիցկին, որը միջինը մեկ խաղում 24 միավոր էր վաստակում: Լավագույն կենտրոնականը չինացի Յաո Մինգն էր (միջինը՝ 21 միավոր): Այս երկու բասկետբոլիստները հարավսլավացի Պրեդրագ Ստոյակովիչի, արգենտինացի Էմանուել Ջինոբիլի եւ նորզելանդացի Պերո Կամերոնի հետ ընդգրկվել են խորհրդանշական հավաքականում:

Ռոմարիոյի 100-րդ գոլը

Ռոմարիոն Բրազիլիայի առաջնություններում իր հոբելյանական՝ 100-րդ գնդակը խփեց: Այդ գոլի շնորհիվ «Ֆլումինենսեն» հաղթեց «Ֆիգուերենսեին» (4-3): Բրազիլիայի առաջնություններում անդրանիկ գնդակը Ռոմարիոն խփել է 1986 թ., իսկ ֆուտբոլային իր կենսագրությունում նրա հաշվին գրանցված է ավելի քան 800 գնդակ:

Կորել է

Ալեքսանդր Գալստյանի անձնագիրը: Գտնողին խնդրում ենք զանգահարել 56-01-54:

529353 անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Վաճառվում է Ղարսի խորոված պատրաստող ապարատ: Գինը 50 դոլար: Հեռ. 24 89 89:
- **Վաճառվում է** PANASONIC KX-F100 ֆաքս (բազմաֆունկցիոնալ): Գինը՝ 350 դոլար: Հեռ. 24 89 89:
- **Պատրաստում եմ** ինտերնետ-էջեր, թարգմանություններ անգլերենից հայերեն եւ ռուսերեն, պարապում եմ անգլերեն դպրոցահասակ երեխաների հետ: Հեռ. 47 31 55, Բյուզանդ Աճառյան:
- **Վաճառվում է** «Բեկեր» ռոյալ եւ «Ցիմերման» դաշնամուր: Հեռ. 282558:
- **Վաճառվում է** «Ռիգա» լվացքի մեքենա, «Զինգեր» կարի մեքենա, «Օպտիմա» տպագրական մեքենա, 2 հատ բազմոց: Հեռ. 268764, Ամալյա:
- **Վաճառվում է** Երեւան քաղաքի կենտրոնում 80 մ2 կիսանկուղային տարածք: Եռաֆազ հոսանք, ջուր՝ մոտական: Հարմար է օֆիսի, սաունայի, բարի եւ այլ օբյեկտներ կառուցելու համար: Հեռ. 529-353, բջջ. (09)429353:
- Առաջարկում եմ դաշնամուրի անհատական պարապմունքներ (ունեմ կոնսերվատորիայի կարմիր դիպլոմ), հեռ. 44-63-01:
- **Վաճառվում են** բրոնզաձույլ իրեր (էլեկտրաջահ 12 մոմանոց, բրա, նավակ մոմակալ, պատվանդան արձանիկի համար), օգտագործված են, լավ վիճակում, հեռ. 42 95 73:
- **Կատարում եմ** ռուսերենից հայերեն թարգմանություններ, ինչպես նաեւ հայերենի սրբագրումներ, հեռ. 42 95 73:
- **Վաճառվում է** 400 քմ հողատարածք Դավթաշեն թաղամասում, հեռ. 56 60 34: Գինը պայմանագրային:
- **Վաճառվում են** բրոնզաձույլ իրեր մեկական (էլեկտրաջահ 12 մոմանոց, բրա, նավակ պատվանդան արձանիկի կամ սափորի համար, մասուրան եւ այլն): Հեռ. 42-95-73:
- **Վաճառվում է** 400 քմ հողատարածք Դավթաշենում: Գինը պայմանագրային: Հեռ. 56 60 34:

NGO STRENGTHENING PROGRAM

World Learning/Armenia

ՀԿ Հզորացման ծրագիր

Համաշխարհային ուսուցում/Հայաստան

Job Opening, Information/PR Specialist

WL/NSP seeks to fill a vacancy for the full-time position of Information/PR Specialist at its Yerevan main office.

PRINCIPAL DUTIES AND RESPONSIBILITIES:

- . Collect and write information/featured stories for NSP web site; keep the web site updated;
- . Translate/edit and enter information into the various WL/NSP databases; keep the databases updated.
- . Perfrom all tasks related to marketing PR, outreach, promote WL/NSP activities and events, along with IT specialist work on WL/NSP web site promotion.
- . Assist in developing marketing strategies, techniques and products
- . Maintain good contacts with representatives of the various Armenian and Diaspora media outlets.

REQUIREMENTS:

- . University degree in linguistics, English as a major;
- . Fluency in Armenian, English and Russian;
- . Excellent English and Armenian writing skills are a must;
- . Good English and Armenian typing skills;
- . Good knowledge of office software.

Interested candidates should submit a curriculum vitae (CV) stating the position applied over e-mail at office@worldlearning.am or bring it in hard copy to World Learning's Yerevan office at Moskovyan 24/1. **Deadline for application is September 23, 5:00PM. Only short-listed candidates will be invited for interview.** Candidates may visit our web site http://www.worldlearning.am for more information.

NGO STRENGTHENING PROGRAM

World Learning/Armenia

ՀԿ ՀԶՈՐԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Համաշխարհային ուսուցում/Հայաստան

World Learing, NGO Strengthening Program seeks to fill a vacancy for the full-time position of Grants Manager at its Yerevan main office.

PRINCIPAL DUTIES AND RESPONSIBILITIES:

1. Preparing WL NSP grant competition schedules, organizing grant competition cycles: drafting Expressions of Interest (EOIs) and Requests for Applications (RFA), participation in EOIs and proposals review and selection processes, preparation of Grant Agreements for WL NSP grantees; meeting with the grant applicants that were not selected for funding to provide feedback on the results of review of grant applications.
2. Serving as the contact between USAID and the NGOs that receive funding from NSP.
3. Liaising with the recipient NGO to provide general guidance on WLI requirements and procedures.
4. Monitoring all aspects of the Sub-agreement including review and approval of work plans and budget, financial expenditures; conducting spot-check on-site visits; insuring that project implementation is in compliance with the terms and provisions of the Sub-agreement; assisting the recipient NGO with any problems encountered, and supporting resolutions of the same.
5. Identifing and/or providing technical assistance to grantees, including but not limited to conducting grant compliance workshops, to strengthen management and/or regulatory compliance.
6. Preparing all grant related reporting: Assisting in the compilation and preparation of monthly, quarterly or annual internal and/or external reports as required for managing the project and/or meeting donor, agency or governments requirements.

REQUIREMENTS:

1. Previous grants management experience with international donor agency and familiarity with USAID regulations and international organizational management systems and procedures or equivalent skills and knowledge.
2. Excellent analytical and organizational skills. Ability to think critically and creatively.
3. Strong written and spoken English language skills and native Armenian and Russian.
4. Strong computer skills including word processing, spreadsheet and database use and management.
5. Excellent international skills. Must be capable of working both individually and as part of a team.
6. Ability to work effectively in a fast-paced, stressful environment. Must be flexible, willing to perform other duties and work irregular hours both in the central office and in the field.
7. University degree and/or practical experience in business, economics, micro-enterprise, agribusiness, or related field.

Interested candidates should submit a curriculum vitae (CV) stating the position applied for and the names of three proffessional references in hard copy **no later than 5 pm on 17 September 2002** to World Learning's Yerevan office at **24 Moskovyan Street, apt. 1.** Candidates may visit the web site http://www.worldlearning.am for more information about the Program. Only short-listed candidates will be invited for interview.

ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ ԲԲԸ

Վաճառվում է Հայագրոբանկի սեփականությունը հանդիսացող «Արզնի» հանքային ջրերի գործարանը

Երեւանից 20 կմ հեռավորության վրա 5 հեկտար ընդհանուր մակերեսով գործարանը կարող է օրական թողարկել մինչեւ 25 հազար շիշ բույլ հանքայնացված, գազավորված հանքային ջուր:

Այժմ գործարանը թողարկում է 0.5 եւ 0.330 լիտր տարողությամբ պոլիէթիլենային բանկաներով, 0.5 եւ 1.5 լիտր տարողությամբ պոլիէթիլենային շշերով հանքային ջուր:

«ԱՐԶՆԻ» ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

«Արզնի» հանքային ջուրը բարերար է ներգործում ստամոքսային համակարգի վրա: Խորհուրդ է տրվում օգտագործել ստամոքսի քրոնիկ բորբոքումների, աղիների, լյարդի եւ ենթաստամոքսային գեղձի հիվանդությունների, քրոնիկ պանկրեատիտների դեպքում:

«Արզնի» հանքային ջրի բաղադրության մեջ կան անիոններ (քլոր եւ այլն) եւ կատիոններ (նատրիում, կալցիում, մագնեզիում եւ այլն):

Առաջարկով շահագրգիռ բոլոր կազմակերպություններն ու անձինք կարող են դիմել «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա), 615 սենյակ, հեռախոս 53-54-71, 53-58-32:

ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ ԲԲԸ 5000 ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ ԵՒ ԱՎԵԼԻ ԿԱՆԽԻԿ ՄՈՒՏՔԱԳՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՒՄ Է ԱՆՎՃԱՐ

❖ Աննախադեպ առաջարկ

Դրամական փոխանցումներ իրականացնող հաճախորդներին առավել բարենպաստ պայմաններ առաջարկելու նպատակով ս.թ. հուլիսի 01-ից «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ ոչ միայն բավականաչափ իջեցրել է դրամական փոխանցումներից գանձվող միջնորդավճարները, այլ նաեւ ներդրել է փոխանցումներն իրականացնելու *անվճար* տարբերակ, որի էությունը կայանում է նրանում, որ բոլոր ֆիզիկական կամ իրավաբանական այն անձինք, ովքեր «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ միջոցով կփոխանցեն 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումար, փոխանցումը կիրականացնեն *անվճար*: Պետք է նշել, որ վերը նշվածը վերաբերում է միայն *կանխիկ* մուտքագրված 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումարների փոխանցմանը:

Վաճառվում է Հայագրոբանկի սեփականությունը հանդիսացող Եղվարդի համակցված կերերի կոմբինատը

Երեւանից 20 կմ հեռավորության վրա գտնվող Եղվարդի համակցված կերերի կոմբինատը օրական կարող է արտադրել մինչեւ 35 տոննա ալյուր (բարձր, առաջին եւ երկրորդ տեսակների), 15 տոննա համակցված կերեր եւ ձավար (ծավալը ըստ պատվերի): Ձեռնարկության ընդհանուր տարածքը 7.5 հեկտար է: Կոմբինատն ունի երեք արտադրամաս եւ մինչեւ 23 հազար տոննա ցորենի մթերման շտեմարան: Ձեռնարկության տարածքով անցնում է երկաթուղի, որը հնարավոր կդարձնի արտադրանքի առաքումը ինչպես Հայաստանի տարբեր շրջաններ, այնպես էլ հանրապետությունից դուրս: Արտադրանքը թողարկվում է 50 եւ 25 կգ-անոց պարկերով: Ալյուրը նաեւ 2 կգ փաթեթներով:

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ վաճառում է իր սեփականությունը հանդիսացող հետեւյալ անշարժ գույքը

Հ/Հ	Գրանցման հասցե (վայրը)
1	ք.Երեւան, Քանաքեռ,1 նրբ. 35 տուն II հարկանի առանձնատուն 140 քմ մակերեսով, 600 քմ հողամաս
2	ք.Երեւան Մ.Գորկու փող. 43 II հարկանի առանձնատուն 0.0253 հա հողամաս, 250 քմ մակերեսով
3	Արզնու հանքային ջրերի գործարան
4	ք.Երեւան, Նուբարաշենի 2/1 (կից խանութ) 0.0206 հա հողամաս, 88.41 քմ մակերեսով
5	ք.Երեւան, գյուղ Հաղթանակ, խճուղի 7 ավտոձեռնարկություն
6	ք.Հրազդան, Երեւանյան խճուղի, ավտոձեռնարկություն, ադմինիստրատիվ շենք, 430քմ մակերեսով, 2.2 հա տարածքով
7	ք.Ջերմուկ, Առողջարան, 10 հարկանի, (կիսակառույց), 20200 քմ մակերեսով, 2 հա տարածքով
8	ք.Երեւան, Արաբկիր փ.37/ 7 հանրակացարան 840 քմ մակերեսով
9	Արմավիրի մարզ, գյուղ Մերձավան ադմինիստրատիվ շենք, 5835 քմ մակերեսով, 0.25 հա հողամասով
10	ք. Գավառ, «Մարք» ԲԲԸ մեխանիկական գործարան
11	ք. Ծաղկաձոր, մանկական ճամբար (կիսակառույց) 1900 քմ մակերեսով, 2 հա հողամասով

Առաջարկով շահագրգիռ անձինք եւ կազմակերպությունները կարող են դիմել Հայագրոբանկ ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա) 615 սենյակ

Հեռ. 53-54-71, 53-58-32

2002 թ. հուլիսի 1-ից Հայագրոբանկի համակարգում ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների համար, կախված տոկոսների վճարման հաճախականությունից եւ ավանդի գումարի մեծությունից, սահմանվում են հետեւյալ ***տարեկան*** տոկոսադրույքները.

50 միլիոն ՀՀ դրամից եւ 100 հազար ԱՄՆ դոլարից ավելի գումարների ժամկետային ավանդների ընդունումը եւ տոկոսադրույքների սահմանումը իրականացվում է յուրաքանչյուր առանձին դեպքում համաձայնեցնելով Հայագրոբանկի վարչության նախագահի հետ:

Ժամկետային անող ավանդների ներգրավումը, տոկոսադրույքների եւ սպասարկման այլ պայմանների սահմանումը իրականացվում է բացառապես համաձայնեցնելով Վարչության նախագահի հետ:

Ցպահանջ ավանդների համար սահմանված է 3% տարեկան տոկոսադրույք:

ՀՀ դրամով ավանդների նվազագույն չափը՝ 50 000 դրամ է, ԱՄՆ դոլարով ավանդների նվազագույն չափը՝ 100 դոլար:

Ժամկետային ավանդներ

30 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	11.0	8.0

90 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	12.0	8.5
Ժամկետի վերջում	12.5	9.0

180 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	13.0	9.5
Ժամկետի վերջում	13.5	10.0

270 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	14.0	9.0
Ժամկետի վերջում	14.5	9.5

360 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	14.5	8.0
Ժամկետի վերջում	15.0	8.5